

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Úvěrová zadluženost občanů ČR

Petra Moravcová

Bakalářská práce
2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra MORAVCOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Úvěrová zadluženost občanů ČR**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

1. Vývoj zadluženosti občanů ČR
2. Analýza zadlužování občanů ČR
3. Možnosti úvěru v ČR
4. Osobní bankrot
5. Exekuce

Závěr

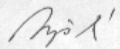
Literatura

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

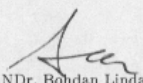
Seznam odborné literatury:

REVENDA Zbyněk, MANDEL Martin. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. 2005, Praha 3: Management Press, s.r.o. ISBN 80-7261-132-1
RADOVÁ Jarmila, DVORÁK Petr, MÁLEK Jiří. Finanční matematika pro každého. 6.vyd. 2007, Praha 7: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2233-7
CIPRA Tomáš. Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou. 2. vyd. 2005, Praha 4: Ekopress, s.r.o. ISBN 80-86119-91-2
KUBANOVÁ Jana, Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi. vydání 2003, Bratislava: Statis. ISBN 80-85659-31-X
ÚZ 616 Cenné papíry, vydání 2007, Sagit

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Pavla Jindrová
Ústav matematiky
Datum zadání bakalářské práce: 28. května 2008
Termín odevzdání bakalářské práce: 1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 2. září 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 16.02.2009

Petra Moravcová

Poděkování:

Ráda bych poděkovala Mgr. Pavle Jindrové za odborné vedení, rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování této práce.

ANOTACE

Práce je věnována zadluženosti občanů České Republiky. Zabývá se především důvody, které vedou k zadlužení občanů a analýzou zadluženosti domácností z několika různých pohledů. Dále řeší možnosti úvěru, které nabízí současný bankovní trh. Dále se práce zaměřuje na důsledky vysoké zadluženosti a následné neschopnosti splácet půjčky – tedy na exekuci a osobní bankrot.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zadluženost, úvěr, osobní bankrot, exekuce

TITLE

Credit indebtedness of the Czech Republic

ANNOTATION

The work is devoted to the debt of the Czech Republic. It deals primarily with the reasons behind the debt of households and analysis of debt from several different perspectives. Furthermore, addressing the possibility of credit offered by the current banking market. Furthermore, the work focuses on the consequences of high indebtedness and the subsequent inability to repay the loan - that is execution and personal bankruptcy.

KEYWORDS

Debt, credit, personal bankruptcy, execution

OBSAH

ÚVOD	9
1 MOŽNOSTI ÚVĚRU V ČR	10
1.1 BANKOVNÍ SYSTÉM V ČR	10
1.2 GE MONEY BANK, A.S.	11
1.3 PARAMETRY ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ	11
1.4 ÚVĚROVÉ PRODUKTY	13
1.5 EXPRES PŮJČKA	13
1.5.1 <i>Obecný popis produktu</i>	13
1.5.2 <i>Poskytovaná částka</i>	13
1.5.3 <i>Měsíční splátka</i>	13
1.5.4 <i>Úroková sazba a RPSN</i>	14
1.5.5 <i>Doba a způsob splácení</i>	14
1.5.6 <i>Pojištění</i>	15
1.5.7 <i>Sazebník k Expres půjčce</i>	15
1.6 FLEXIKREDIT	16
1.6.1 <i>Obecný popis produktu</i>	16
1.6.2 <i>Poskytovaná částka</i>	16
1.6.3 <i>Měsíční splátka</i>	16
1.6.4 <i>Úroková sazba a RPSN</i>	16
1.6.5 <i>Specifické podmínky Flexikreditu</i>	16
1.6.6 <i>Cena Flexikreditu</i>	16
1.7 KREDITNÍ KARTA	17
1.7.1 <i>Obecný popis produktu</i>	17
1.7.2 <i>Poskytovaná částka</i>	18
1.7.3 <i>Měsíční splátka</i>	18
1.7.4 <i>Úroková sazba</i>	18
1.7.5 <i>Bezúročné období</i>	18
1.7.6 <i>Doplňkové služby ke kartě</i>	19
1.7.7 <i>Vybrané poplatky spojené s kreditní kartou</i>	19
1.8 KONSOLIDACE PŮJČEK	19
1.8.1 <i>Obecný popis produktu</i>	19
1.8.2 <i>Poskytovaná částka</i>	20
1.8.3 <i>Doba splatnosti</i>	20
1.8.4 <i>Měsíční splátka</i>	20
1.8.5 <i>Úroková míra a RPSN</i>	20
1.8.6 <i>Pojištění</i>	20
1.8.7 <i>Poplatky spojené s konsolidací</i>	20
1.9 ZHODNOCENÍ PRODUKTŮ	21

1.9.1 Neúčelová půjčka.....	21
1.9.2 Kontokorent	21
1.9.3 Spojení půjček.....	21
1.9.4 Kreditní karta.....	21
2 VÝVOJ ZADLUŽENOSTI.....	23
2.1 PROČ SE LIDÉ ZADLUŽUJÍ.....	23
2.2 ANALÝZA ÚSPOR A DLUHŮ DOMÁCNOSTÍ	23
2.3 OBJEM ÚVĚRŮ.....	28
2.4 STRUKTURA DLUHŮ	30
3 ANALÝZA ZADLUŽENOSTI.....	34
3.1 ZADLUŽENOST DOMÁCNOSTÍ PODLE PŘÍJMOVÝCH SKUPIN	34
3.2 ÚVĚRY DOMÁCNOSTEM/HDP	38
4 OSOBNÍ BANKROT	39
4.1 OSOBNÍ BANKROT – LEGISLATIVA	39
4.2 ZPŮSOB PROVEDENÍ ODDLUŽENÍ.....	40
4.2.1 Zpeněžení majetkové podstaty.....	40
4.2.2 Splátkový kalendář.....	40
4.3 ODDLUŽENÍ V PRAXI.....	40
5 EXEKUCE	42
5.1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA EXEKUCE	42
5.2 EXEKUČNÍ ŘÍZENÍ	43
5.3 ZPŮSOBY PROVEDENÍ EXEKUCE	43
5.3.1 Exekuce ukládající zaplacení peněžité částky	43
5.3.2 Způsob exekuce ukládající jinou povinnost.....	44
5.4 NÁKLADY EXEKUCE	44
5.5 VÝVOJ EXEKUCÍ.....	44
ZÁVĚR.....	47
POUŽITÁ LITERATURA	49
TABULKY	50
OBRÁZKY.....	50

Úvod

Tématem bakalářské práce je „Úvěrová zadluženost občanů ČR“. Problematika zadluženosti je velice aktuální a řeší se na mnoha úrovních. Může to být zadluženost České Republiky, zadluženost podniků, zadluženost domácností, atd. Právě na analýzu zadlužení občanů a jejich domácností je zaměřena tato práce. Úvěry poskytují banky, ale také nebankovní subjekty.

Současným trendem je tzv. žití na dluh. Lidé si půjčují na běžné životní situace. Typickým příkladem je půjčka na dovolenou – lidé si na ni půjčí a po návratu z dovolené začne splácení půjčky, které může trvat i několik let. Takto využitý úvěr je nerozvážnost, která vyplývá z dnešního stylu života, kdy lidé chtějí vyšší životní úroveň, na kterou nemají finanční prostředky a řeší to právě zadlužováním.

Důležitou úlohu v zadlužování občanů zaujímá fakt, že nabídka úvěrů je v současné době široká a úvěry jsou snadno dostupné, podmínky pro získání nejsou vůbec složité. Mnoho občanů má již s úvěrovým produktem zkušenost. V opačném případě má každý alespoň informace, které získá z reklamy, neboť reklama společností nabízející úvěr nás provází každodenním životem.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení vývoje zadluženosti občanů v České Republice.

Teoretická část práce je zaměřena na možnosti úvěru pro fyzické osoby. Jsou zde popsány jednotlivé typy úvěrových produktů, zároveň jsou uvedeny výhody a nevýhody těchto úvěrových produktů. Jsou zde vysvětleny pojmy, s kterými se setkáváme při uzavírání úvěru.

Praktická část práce je zaměřena na vývoj a analýzu dluhů. Zaměření je zde na důvody zadlužování, vývoj objemu dluhů v časové řadě, strukturu dluhů. Je zde provedena analýza vývoje dluhů a úspor domácností. Dále je provedena analýza zadluženosti dle příjmových skupin obyvatel. V další části práce je porovnání zadluženosti a HDP. Poslední část je věnována negativním důsledkům vysoké zadluženosti, kterou může být exekuce nebo osobní bankrot.

1 Možnosti úvěru v ČR

Úvěry v České Republice nejčastěji poskytují banky, splátkové společnosti, leasingové společnosti a další subjekty. Nejvýznamnější finančním zprostředkovatelem jsou právě obchodní banky. Banky nabízí téměř srovnatelné produkty, které se liší pouze v detailech konkrétního produktu. Ve své práci jsem se zaměřila pouze na bankovní produkty, konkrétně jsem použila informace o produktech pouze jedné banky a to GE Money Bank, a.s. (dále pouze GE Money Bank). Zaměřila jsem se na finanční produkty, které jsou klienty banky nejvíce využívány. Než se těmto produktům budu věnovat, přiblížím bankovní systém v České Republice a tuto banku.

1.1 Bankovní systém v ČR

Bankovní systém v České Republice je založen na principu dvoustupňového univerzálního bankovníctví.

První stupeň tvoří centrální banka, která zajišťuje makroekonomické funkce. V ČR je to Česká národní banka, jejímž hlavním cílem je zabezpečení měnové stability. Druhý stupeň tvoří komerční banky.

Banky jsou podniky, které mají ve srovnání s podniky v jiných odvětvích ekonomiky řadu specifických rysů, projevujících se v jejich postavení a celkovém významu v ekonomice. Na činnost bank se vztahují i odlišná pravidla proti obecné úpravě podnikání. Základní cíl činnosti banky (tedy zisk) je shodný jako u všech jiných podniků. Banku vymezujeme ze dvou hledisek – funkční a právní hledisko. Z funkčního hlediska je banka finanční zprostředkovatel, jeho hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Právní vymezení banky definuje speciální zákon o bankovníctví - zákon č. 21/1992 o bankách, který stanoví, že banky musí splňovat základní podmínky – musí to být právnická osoba založená jako akciová společnost se sídlem v ČR, přijímá vklady od veřejnosti, poskytuje úvěry, vlastní bankovní licenci. Dále jsou banky ovlivněny opatřeními a vyhláškami České národní banky. Základní funkce bank jsou následující: finanční zprostředkování, emise bezhotovostních peněz, provádění platebního styku, zprostředkování finančního investování na peněžním a kapitálovém trhu. (Revenda, 2005)

1.2 GE Money Bank, a.s.

GE Money Bank, a.s. je součástí společnosti General Electric. Společnost GE (General Electric) byla založena v roce 1892. U jejího začátku stál vynálezce Thomas Alva Edison. Po celou dobu své existence je GE synonymem kvality a špičkových technologií. Po několik let je nejobdivovanější společností světa. Z hlediska tržní kapitalizace patří GE mezi tři největší společnosti na světě. V České republice působí tři společnosti patřící do GE Money: GE Money Bank, GE Money Multiservis a GE Money Auto. V mé práci se soustředím právě na GE Money Bank. GE Money Bank patří mezi největší české peněžní ústavy. Své služby orientuje jak na občany, tak na malé a střední podniky. (<http://www.gemoney.cz>)

1.3 Parametry úvěrových produktů

Každý úvěrový produkt má své parametry. Nejdůležitější z nich je jistina úvěru, doba splatnosti, výše splátky, způsob splácení, úroková sazba, roční procentní sazba úvěru. Níže jsou uvedeny charakteristiky těchto parametrů.

- a) jistina úvěru – jde o výši zapůjčené částky
- b) doba splatnosti – je doba, po kterou je úvěr splácen, je zde tedy určen počet splátek, zároveň je zde určen datum, do kterého musí být uhrazena poslední splátka
- c) výše splátky – je částka, kterou klient pravidelně platí (nejčastěji měsíčně), výše splátky závisí na výši úvěru, době splatnosti, úrokové sazbě a RPSN
- d) způsob splácení – je sjednán v úvěrové smlouvě, existuje několik způsobů splácení (Revenda, 2005), např:
 - úvěr splatný najednou v době splatnosti, úroky jsou splatné na konci sjednaných period
 - úvěr splácený v pravidelných splátkách je umořován v pravidelných splátkách, je předem sjednána pevná částka jako výše ročního úmoru (část, kterou se splácí jistina úvěru), zároveň se splátkami jsou splatné i úroky
 - úvěr splácený konstantními anuitami – splácení probíhá v pravidelných splátkách – anuitách, které jsou po celou dobu splácení ve stejné výši, mění se pouze jejich struktura z hlediska úmoru a úroku
- e) úrok, úroková míra – úrok je cena za získání úvěru, úroková míra je úrok vyjádřený relativně (v procentech) z hodnoty kapitálu, nejčastěji se uvádí roční úroková míra

Tabulka 1: Zkratky délky období – úroková míra

Frekvence úročení	Zkratka	Název
Ročně	p.a.	Per anum
Pololetně	p.s.	Per semestre
Čtvrtletně	p.q.	Per quartale
Měsíčně	p.m.	Per mensem
Týdně	p.sept.	Per septimanam
Denně	p.d.	Per diem

Zdroj: Cipra, 2005

- f) RPSN - roční procentní sazba nákladů (Radová, 2007) na spotřebitelský úvěr je procentní podíl z dlužné částky, který je spotřebitel povinen zaplatit věřiteli za období 1 roku a vyjadřuje se dle závazně stanoveného vzorce:

$$\sum_{K=1}^m \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{m'} \frac{(A')_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}, \text{ kde}$$

K je pořadové číslo půjčky téže osobě,

K' je číslo splátky,

A_K je výše půjčky číslo K ,

$(A')_{K'}$ je výše splátky číslo K' ,

m je číslo poslední půjčky,

m' je číslo poslední splátky,

t_K je interval, vyjádřený v letech, ode dne půjčky č. 1 do termínů následných půjček č. 2 až m ,

$t_{K'}$ je interval vyjádřený v letech, ode dne půjčky č. 1 do termínů splátek nebo úhrad poplatků č. 1 až m' ,

i je roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr.

Z tohoto vztahu je patrné, že zohledňuje jak výši všech částek placených klientem a bankou, tak i termíny, ve kterých k těmto platbám dochází. Proto ji lze považovat za přesné vyjádření nákladů, které platí příjemce úvěru. Smlouva o spotřebitelském úvěru musí dále obsahovat stanovení podmínek, za kterých může být roční procentní sazba nákladů upravena a které nesmí být závislé pouze na vůli věřitele. Spotřebitel musí být o všech změnách roční procentní sazby nákladů informován.

1.4 Úvěrové produkty

Produktů, které banka nabízí, je mnoho. Jelikož je má práce zaměřená na domácnosti (občany ČR) budu se věnovat pouze úvěrovým produktům, které jsou určené pro fyzické osoby. Pro svou práci jsem se zaměřila na ty, které jsou nejběžnější a pro občany nejdostupnější. Jedná se tedy o spotřebitelský úvěr (expres půjčka), kontokorentní úvěr (flexikredit), kreditní kartu a konsolidaci půjček.

1.5 Expres půjčka

1.5.1 Obecný popis produktu

Expres půjčka je spotřebitelská neúčelová půjčka. Neúčelová znamená, že banka nesleduje jak klient peníze z půjčky využije. Pro klienta je to výhoda, ale na rozdíl od účelové půjčky má tato půjčka vyšší úrokovou sazbu. K tomuto typu úvěru nepotřebuje klient ručitele. Ručitel zde může být nahrazen tzv. spolužadatelem. U částek vyšších než 300 000 Kč je nutné mít spolužadatele. Pokud je však klient ženatý/vdaná je už od částky 201 000 Kč nutná účast manžela/manželky při žádosti o půjčku.

1.5.2 Poskytovaná částka

Půjčit si klient může od 30 000 Kč do 600 000 Kč.

1.5.3. Měsíční splátka

Tato půjčka je splácena formou měsíčních anuitních splátek, anuitní splátka obsahuje úrok a jistinu. Klient si může vybrat datum pravidelné splátky. Během doby splácení je možné datum splátky změnit. Přehled splátek vybraných částek úvěru je zobrazen v Tabulce 2.

Tabulka 2: Výše splátek Expres půjčka

Počet měsíčních splátek	Výše půjček (v Kč)										
	30000	50000	100000	150000	200000	250000	300000	350000	400000	500000	600000
24	1511	2470	4868	6915	9220	11991	14390	16788	18998	23748	28498
30	1262	2055	4037	6092	8123	9913	11895	13878	15670	19587	23505
40	1017	1644	3212	4855	6474	7845	9414	10983	12357	15446	18535
50	871	1400	2722	4122	5496	6615	7938	9261	10383	12979	15575
60	777	1240	2296	3521	4695	5548	6658	768	8677	10847	13016
72	700	1110	2029	3083	4110	4746	5695	6644	7593	9491	11390
84						4267	5121	5974	6828	8535	10242
96						3914	4696	5479	6262	7827	9393

Zdroj: leták Expres půjčka

1.5.4 Úroková sazba a RPSN

Úroková sazba se pohybuje od 9,9 % p.a. a je známa vždy po schválení úvěru. Tato sazba je pevná po celou dobu splácení. RPSN je od 11,47 % p.a. RPSN vyjadřuje skutečnou cenu úvěrového produktu. Do RPSN se započítává poplatek za poskytnutí úvěru, úrok, poplatek za vedení úvěrového účtu. Ostatní poplatky (např. pojištění schopnosti splácet půjčku) jsou účtovány samostatně a do RPSN se nezahrnují.

1.5.5 Doba a způsob splácení

Doba splácení se pohybuje od 24 měsíců do 96 měsíců. Tato doba se odvíjí od vypůjčené částky. U částky od 30 000 Kč do 200 000 Kč se doba splácení pohybuje od 24 měsíců do 72 měsíců. Od částky 201 000 Kč se doba splácení může prodloužit až na 96 měsíců. Splácení probíhá pravidelným inkasem přímo z běžného účtu vedeného u GE Money Bank. Pokud klient účet nemá, je mu po schválení půjčky založen.

1.5.6 Pojištění

K úvěru lze uzavřít pojištění schopnosti splácet od pojišťovny CARDIF PRO VITA, a.s. Pojištění dělíme na Soubor pojištění A, Soubor pojištění B. Soubor pojištění A je pro případ dlouhodobé nemoci, plné invalidity a úmrtí. Soubor pojištění B kryje navíc ztrátu zaměstnání. Cena pojištění je uvedena v Tabulce 3.

Tabulka 3: Ceník pojištění Expres půjčka

Částka úvěru (Kč)	Pojištění "A"	Pojištění "B"
30 000 - 65 000	99 Kč	139 Kč
65 001 - 130 000	119 Kč	199 Kč
130 001 - 600 000	3,49 % z měsíční splátky úvěru	5,9 % z měsíční splátky úvěru

Zdroj: leták Expres půjčka Pojištění klienta

1.5.7 Sazebník k Expres půjčce

Vybrané poplatky k Expres půjčce zobrazuje Tabulka 4.

Tabulka 4: Sazebník poplatků k Expres půjčce

Služba	Poplatek	Částka
Poskytnutí úvěru	z výše úvěru	1 %
Vedení úvěrového účtu do 200 000 Kč	měsíčně	49 Kč
Vedení úvěrového účtu nad 200 000 Kč	měsíčně	59 Kč
Poplatek za předčasné splacení	z výše dosud nesplacené jistiny	5 %
Změna data měsíční splátky	jednorázově	100 Kč
Zaslání upomínky	jednorázově	250 Kč

Zdroj: Sazebník cen za peněžní a obchodní služby pro fyzické osoby – nepodnikatele platný od 09.02.2009

1.6 Flexikredit

1.6.1 Obecný popis produktu

Flexikredit je kontokorent k běžnému účtu. Klient tak získá finanční rezervu na svém účtu. Flexikredit je finanční rezerva, která umožňuje klientovi mít kdykoliv k dispozici dostatek peněžních prostředků. Princip kontokorentního úvěru zobrazuje Obrázek 1.

1.6.2 Poskytovaná částka

Částka kontokorentu může být 5000 Kč až 100 000 Kč.

1.6.3 Měsíční splátka

Měsíční splátka se neplatí. Flexikredit lze vyrovnat jednorázově. Zároveň má klient povinnost dodržet podmínku pravidelného vyrovnání kontokorentu – 1 x za 180 dní musí na 24 hodin kontokorent vyrovnat. To znamená, že klient musí doložit celou částku kontokorentu na svůj běžný účet a nechat tam peníze 24 hodin, poté jej může opět čerpat.

1.6.4 Úroková sazba a RPSN

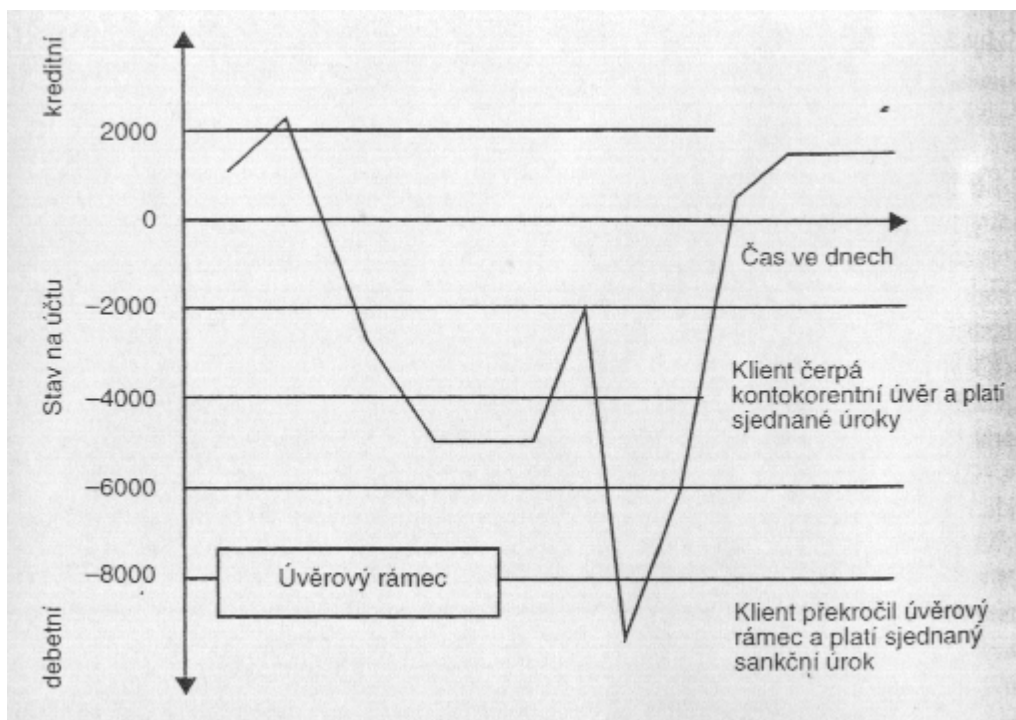
Klient platí pouze úroky za vyčerpanou částku kontokorentu. Úrok se pohybuje od 17,90 % p.a. RPSN není možné u tohoto typu produktu vypočítat a to z toho důvodu, že čerpání není pravidelné. Klient kontokorent čerpat může pouze několik dní nebo vůbec.

1.6.5 Specifické podmínky Flexikreditu

Na účtu klienta musí být minimální měsíční kreditní příjem $\frac{1}{2}$ z rámce kontokorentu. Např. pokud má klient kontokorent na částku 10 000 Kč, musí být na účtu kreditní příjem minimálně 5 000 Kč.

1.6.6 Cena Flexikreditu

Vedení kontokorentu v rámci určitého balíčku běžného účtu je zdarma, v ostatních případech je jeho cena 39 Kč měsíčně.

Obrázek 1: Princip kontokorentního úvěru

Zdroj: Revenda, 2005

1.7 kreditní karta

1.7.1 Obecný popis produktu

Kreditní karta funguje jako tzv. revolvingový úvěr. V praxi to znamená, že kreditní karta je úvěrový produkt, který umožňuje opakovaně čerpat peněžní prostředky. Prostředky jsou odděleny od běžného účtu, jde o peníze „navíc“. Je určena pro vyřešení krátkodobého nedostatku peněz. Klient má na kartě otevřen určitý rámec, s kterým může disponovat, pokud tento rámec splatí může ho opět kdykoliv bez žádosti o úvěr využít znovu. Umožňuje vybírat peníze z bankomatu, platit kartou u obchodníka, platit kartou nákupy přes internet. Kartou lze použít v ČR i v cizině. Nevýhodou karty je vyšší úrok než u spotřebního úvěru. Karta je vydávána ve dvou provedeních:

- a) MasterCard Standard – embosovaná kreditní karta
- b) Maestro – elektronická kreditní karta

Elektronická karta umožní platby u obchodníků a výběry z bankomatů, embosovaná kreditní karta umožní navíc platit přes mechanické imprintery – tzv. žehličky.

1.7.2 Poskytovaná částka

Rámec kreditní karty je od 5 000 Kč do 75 000 Kč. Z celkového rámce zároveň banka určí úvěrový rámec pro výběr hotovosti. Ten může být stejný nebo nižší než celkový rámec kreditní karty.

1.7.3 Měsíční splátka

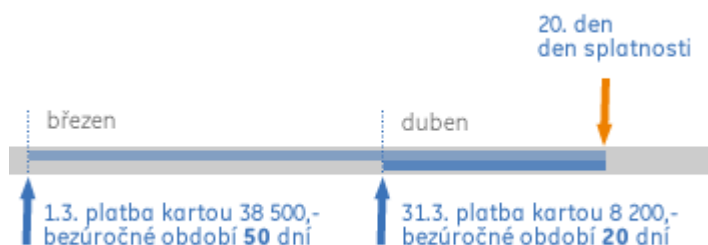
Měsíční splátka je stanovena ve výši 5 % nebo 10 % z čerpaných prostředků. K této částce se ještě přičítá úrok a poplatky. Klient musí pravidelně každý měsíc uhradit tuto minimální splátku. Tuto minimální splátku se dozví z výpisu ke kreditní kartě. Kdykoliv tam může zaslat vyšší splátku nebo uhradit celou dlužnou částku. Do dvou dnů dojde k zúčtování přijaté splátky na kreditní kartu a klient může opět tuto částku (sníženou o poplatky a úroky) vybrat.

1.7.4 Úroková sazba

Úroková sazba z čerpaných prostředků je 1,89 % měsíčně.

1.7.5 Bezúročné období

Bezúročné období – velká výhoda kreditní karty, na které může klient ušetřit. Bezúročné období se týká pouze pokud kartu klient využije při platbě u obchodníka. Pokud během bezúročného období klient splatí všechny čerpané prostředky neplatí žádné úroky. Začátek období je datum platby kartou a konec období je datum splatnosti, které je vždy 20. den v následujícím účetním měsíci. Bezúročné období u této kreditní karty je 50 dní. Bezúročné období je znázorněno na Obrázku 2. (<http://www.gemoney.cz>)

Obrázek 2: Bezúročné období kreditní karty

Zdroj: <http://www.gemoney.cz>

1.7.6 Doplnkové služby ke kartě

Každá karta má tzv. automatické pojištění, které je součástí karty a je zdarma. Karta Maestro má zdarma Úrazové pojištění Standard – pojištění po celém světě pro případ trvalých následků úrazem a smrti úrazem. Karta MasterCard Standard má zdarma Cestovní a úrazové pojištění Standard pro cesty do zahraničí – pojištění kryje trvalé následky úrazu, smrt následkem úrazu a kryje léčebné výlohy včetně repatriace. Tato karta má větší pojistné částky než karta Maestro. Konkrétní pojistné částky jsou zobrazeny v Tabulce 5. Dále mohou být ke kartě volitelné služby – Pojištění schopnosti platit, Cestovní pojištění Travel Plus, Pojištění zneužití platební karty.

Tabulka 5: Pojistné částky MoneyCard

Typ karty	Pojistná částka - trvalé následky úrazu	Pojistná částka - smrt úrazem	Léčebné výlohy
Maestro	40 000 Kč	20 000 Kč	-
Mastercard	250 000 Kč	250 000 Kč	750 000 Kč

Zdroj. leták Cestovní a úrazové pojištění Standard Embosované kreditní karty a Úrazové pojištění Standard neembosované kreditní karty

1.7.7 Vybrané poplatky spojené s kreditní kartou

- vedení karty Maestro: 0 Kč první rok, 299 Kč každý další rok
- vedení karty MasterCard: 0 Kč první rok, 399 Kč každý další rok
- poplatek za výběr z bankomatu GE Money Bank 25 Kč
- poplatek za výběr z bankomatu ostatních bank 69 Kč

1.8 Konsolidace půjček

1.8.1 Obecný popis produktu

Konsolidace půjček je produkt, který umožňuje spojit více úvěrů do jednoho úvěru. Klient tak ušetří na měsíční splátce, poplatcích a úroku. Lze konsolidovat úvěry od bankovních společností i od splátkových společností. Do konsolidace lze zahrnout úvěry, kreditní karty a kontokorenty. Nelze konsolidovat zajištěné úvěry (leasingy, hypotéky).

1.8.2 Poskytovaná částka

Součet úvěrů zahrnutých do konsolidace a případné částky, kterou bude klient chtít čerpat navíc ke konsolidovaným závazkům musí být v rozpětí od 30 000 Kč do 300 000 Kč.

1.8.3 Doba splatnosti

Doba splatnosti je 24 až 96 měsíců.

1.8.4 Měsíční splátka

Měsíční splátka probíhá pravidelným inkasem z běžného účtu klienta. Splátky jsou anuitní, obsahují úrok a jistinu. Výše měsíční splátky se odvíjí od částky úvěru a doby splatnosti úvěru.

1.8.5 Úroková míra a RPSN

Roční úroková míra začíná na 9,9 % p.a. RPSN se pohybuje od 11,47 % p.a.

1.8.6 Pojištění

K úvěru lze uzavřít pojištění schopnosti splácet od pojišťovny CARDIF PRO VITA, a.s. Pojištění je stejné jako u Expres půjčky.

1.8.7 Poplatky spojené s konsolidací

Vybrané poplatky spojené s konsolidací půjček zobrazuje Tabulka 6.

Tabulka 6: Poplatky Konsolidace půjček

Služba	Poplatek	Částka
Poskytnutí úvěru	z výše	1 %
Vedení úvěrového účtu	měsíčně	49 Kč
Poplatek za předčasné splacení	z výše dosud nesplacené jistiny	5 %
Změna data měsíční splátky	jednorázově	100 Kč
Zaslání upomínky	jednorázově	250 Kč

Zdroj: Sazebník cen za peněžní a obchodní služby pro fyzické osoby – nepodnikatele platný od 09.02.2009

1.9 Zhodnocení produktů

Každý z uvedených produktů má své výhody a nevýhody. Pro každou životní situaci je vhodné zvolit jiný typ produktu. Klient, který potřebuje peníze ihned, využije expres půjčku. Pro člověka, který chce pouze rezervu pro nenadálé situace je vhodná kreditní karta nebo kontokorent. Konsolidace půjček je pro člověka, který má již hodně úvěrů a potřebuje si snížit splátku. V tomto shrnutí bych také uvedla některé zásadní výhody a nevýhody jednotlivých typů úvěrů z pohledu klienta.

1.9.1 Neúčelová půjčka

Výhodou je rychlé poskytnutí půjčky a možnost využít půjčku na jakýkoliv účel. Jako nevýhodu vidím větší množství poplatků – poplatek za poskytnutí půjčky, za vedení půjčky, za předčasné splacení, za pojištění, atd.

1.9.2 Kontokorent

Výhodou je možnost okamžitého využití peněžních prostředků, jsou stále připraveny a klient je může využít pouze v případě potřeby. Nevýhoda je nutnost vedení běžného účtu.

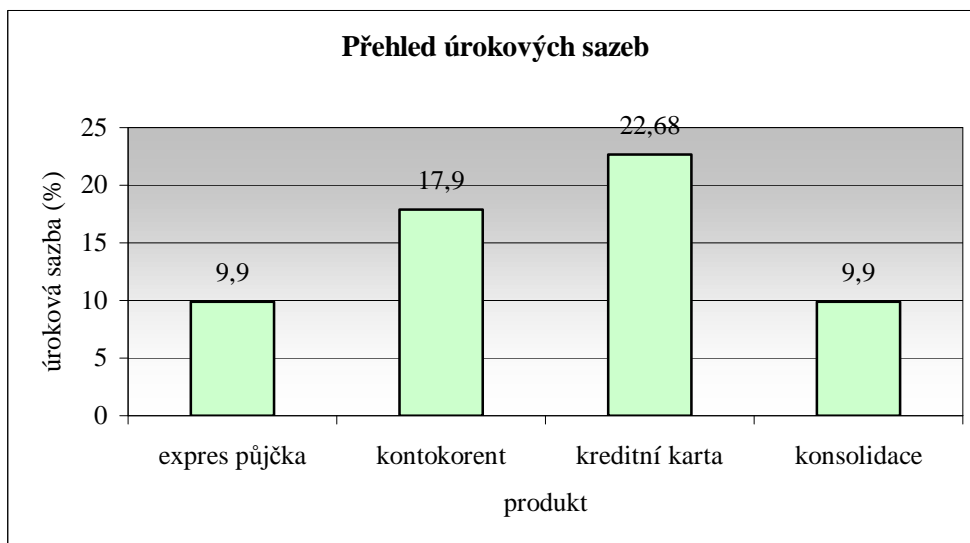
1.9.3 Spojení půjček

Výhodou je snížení celkové splátky klienta. Nevýhodou je zaplacení poplatků, které souvisejí s předčasným splacením všech půjček, které jsou zahrnuty v konsolidaci půjček.

1.9.4 Kreditní karta

Výhodou je finanční rezerva, kterou tato karta poskytuje a bezúročné období karty. Nevýhodou je vysoký úrok na kartě.

Obrázek 3 porovnává úrokové sazby jednotlivých úvěrových produktů.

Obrázek 3: Přehled úrokových sazeb

Zdroj: www.gemoney.cz, vlastní zpracování

2 Vývoj zadluženosti

2.1 Proč se lidé zadlužují

Jedním z důvodů vysokého zadlužování je stále se snižující schopnost vytvořit vlastní úspory. Stále se zvyšující zadlužení českých domácností ovlivňuje řada faktorů. Je to především změna postoje k dluhům – současná generace považuje úvěry za přirozenou součást života, dalším důvodem je i neustále se zvyšující životní úroveň obyvatel, na kterou si lidé často půjčují. Zároveň je stále jednodušší získat úvěr a dnešní populace již nemá obavy z úvěru. Pozitivní je, že největší část úvěrů je použita na bydlení.

2.2 Analýza úspor a dluhů domácností

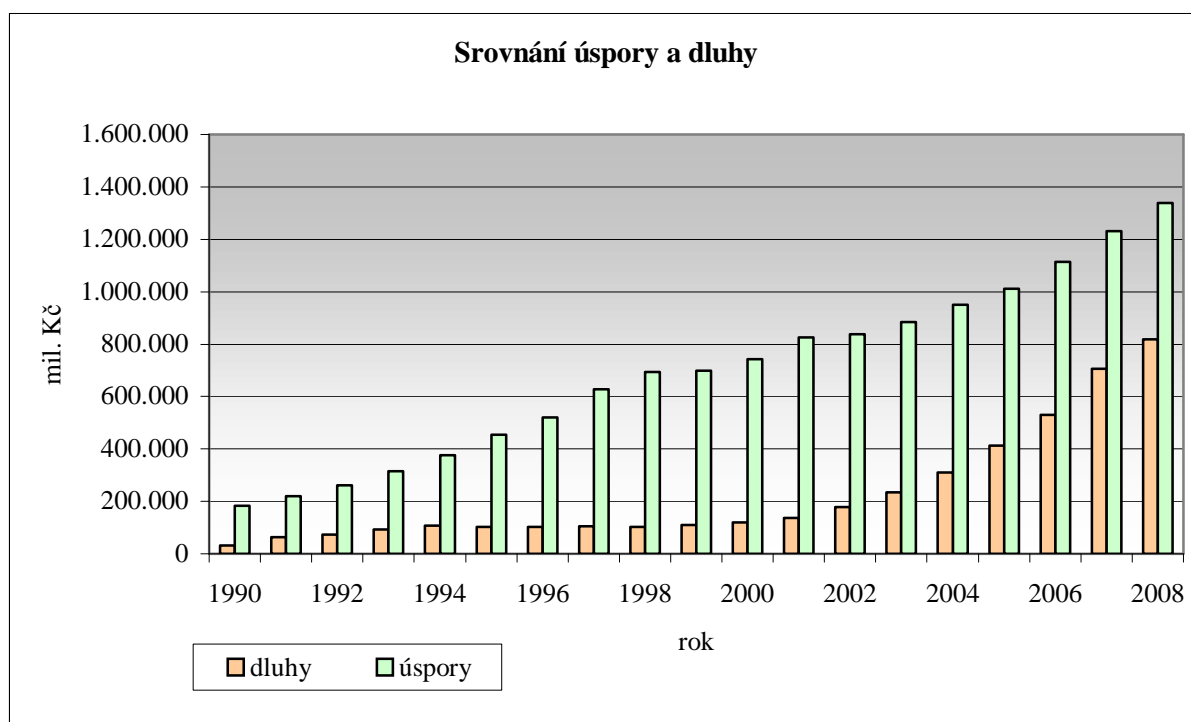
Jedním z ukazatelů zadlužování je porovnání vytvořených úspor domácností a dluhů domácností. Pozitivní je, že úspory domácností v bankách stále převyšují objem úvěrů domácností. I přesto většina bank v České Republice v současné době přistupuje k opatřením v rámci poskytování úvěrů. Zpřísnuje podmínky pro poskytování úvěrů, zvyšuje úrokové sazby z úvěrů a svoji strategii zaměřuje na získání nových finančních prostředků od klientů. Strategii může být zavedení nových spořicíh produktů nebo zvýšení úrokových sazeb z vkladů u stávajících produktů. Pro banku je výhodnější získání peněžních prostředků od klientů než půjčování si od České národní banky nebo své mateřské banky v jiném státě. (ČNB)

Tabulka 7: Srovnání úspory a dluhy (mil. Kč)

Rok	Dluhy	Úspory
1990	31 757	183 986
1991	63 009	220 718
1992	72 979	260 172
1993	92 781	314 048
1994	107 837	375 928
1995	101 789	454 949
1996	103 395	521 174
1997	104 370	626 873
1998	103 603	693 544
1999	108 808	699 225
2000	120 209	743 576
2001	136 929	825 794
2002	177 365	837 796
2003	234 301	884 830
2004	310 794	951 043
2005	411 758	1 010 936
2006	529 925	1 113 203
2007	707 037	1 231 081
2008	817 744	1 337 585

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Dle Obrázku 4 je vidět, že úspory domácností (jsou použity úspory v české měně) stále převyšují úvěry.

Obrázek 4: Srovnání úspory a dluhy

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Pro znázornění dosavadního vývoje využijí regresní analýzu. Regresní funkce vyjadřuje změny podmíněné střední hodnoty jedné náhodné veličiny při změně hodnot druhé náhodné veličiny. Graf regresní funkce nazýváme regresní křivka. V případě lineární regrese je grafem regresní funkce přímka $y = \alpha + \beta x$, kde β je směrnice přímky. Nejdříve je nutné odhadnout parametry α , β . Bodové odhady parametrů α , β (značíme A, B) získáme metodou nejmenších čtverců. Metoda nejmenších čtverců je založena na hledání takové funkce $\hat{y} = \alpha + \beta x$, která nejlépe přiléhá k bodům (x_1, y_1) , (x_2, y_2) , ..., (x_n, y_n) , kde přiléhání měříme součtem rozdílů hodnot $\hat{y}_i - y_i$ (tzv. reziduí). Protože by se mohlo stát, že i při značných odchylkách mezi \hat{y}_i a y_i se kladné a záporné rozdíly odečtou, vezmeme jako míru přiléhání ne prostý součet reziduí, ale součet jejich čtverců $\sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2$. Čím menší tento součet bude, tím lépe bude funkce \hat{y} přiléhat k naměřeným bodům. Snažíme se tedy nalézt takové odhady, aby platilo $\sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 = \min$. Regresní přímka, získaná metodou nejmenších čtverců, má tvar $\hat{Y} = A + Bx$. Funkce $\hat{Y} = A + Bx$ je tedy nevychýleným odhadem regresní přímky $\hat{y} = \alpha + \beta x$. Pro odhady parametrů A, B použijeme tyto vzorce:

$$B = \frac{n \sum_{i=1}^n x_i Y_i - \sum_{i=1}^n x_i \sum_{i=1}^n Y_i}{n \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2}$$

$$A = \frac{\sum_{i=1}^n Y_i - B \cdot \sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

Dále je proveden výpočet indexu determinace. Index determinace (koeficient determinace R^2) určuje, jakou část variability sledovaných hodnot je možné vysvětlit daným modelem. Nabývá hodnot z intervalu $\langle 0,1 \rangle$. Vhodnější je funkce s vyšším indexem determinace. Index determinace se vypočítá dle vztahu: $R^2 = S_t/S_y$, kde S_t je vysvětlený součet čtverců a S_y je celkový součet čtverců.

$$S_t = A \sum_{i=1}^n Y_i + B \sum_{i=1}^n x_i Y_i - \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n Y_i \right)^2$$

$$S_y = \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 = \sum_{i=1}^n y_i^2 - \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n y_i \right)^2$$

Dalším výpočtem bude interval spolehlivosti parametrů α, β . Pro tento výpočet je nutné znát reziduální součet čtverců S_e .

$$S_e = \sum_{i=1}^n Y_i^2 - A \sum_{i=1}^n Y_i - B \sum_{i=1}^n x_i Y_i$$

100 (1- α) % ní interval spolehlivosti pro parametr β je roven:

$$I_{100(1-\alpha)} = \left\langle B - \frac{S_e \cdot t_{\alpha, n-2}}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} ; B + \frac{S_e \cdot t_{\alpha, n-2}}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} \right\rangle .$$

100 (1- α) % interval spolehlivosti pro parametr α je roven:

$$I_{100(1-\alpha)} = \left\langle A - S_e \cdot t_{\alpha, n-2} \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{\bar{x}^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} ; A + S_e \cdot t_{\alpha, n-2} \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{\bar{x}^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} \right\rangle .$$

Posledním krokem v analýze je testování hypotéz o hodnotách parametru β regresní přímky a o funkčních hodnotách. Testujeme hypotézu $H_0: \beta = \beta_0$ proti alternativní hypotéze $H_1: \beta \neq \beta_0$.

Testovací kritérium má tvar:

$$T = \frac{B - \beta_0}{S_e} \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$$

Za předpokladu platnosti hypotézy H_0 má náhodná veličina T Studentovo rozdělení pravděpodobností s $n - 2$ stupni volnosti. Kritickou oblastí je množina $W = \{T: |T| > t_{\alpha, n-2}\}$. Hodnotu hledáme v tabulkách KUBANOVÁ, J., LINDA, B., *Kritické hodnoty a kvantily vybraných rozdělení pravděpodobností*. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. ISBN: 80-7194-852-7

V případě, že H_0 nezamítáme, můžeme tvrdit, že proměnná Y nezávisí na proměnné x . (Kubanová, 2003). Regresní analýza byla provedena v programu MS Excel. Proměnná Y jsou úspory a proměnná x jsou dluhy.

Rovnice regresní přímky, která popisuje závislost úspor na objemu dluhů, má tvar:

$$\hat{Y} = 1,3046 x + 401\,530.$$

Index determinace:

$$R^2 = 0,7433.$$

95 % interval spolehlivosti pro parametr A:

$$I_{95} = \langle 276\,809,3; 526\,250 \rangle.$$

Skutečná hodnota parametru A se s 0,95 pravděpodobností nachází právě v tomto intervalu.

95 % interval spolehlivosti pro parametr B:

$$I_{95} = \langle 0,912311; 1,696956 \rangle.$$

Parametr B se s 0,95 pravděpodobností nachází právě v tomto intervalu.

Testování hypotéz o významnosti parametru B regresní přímky, testujeme hypotézu $H_0: B = 0$ proti alternativní hypotéze $H_1: B \neq 0$.

Výsledná hodnota testovacího kritéria:

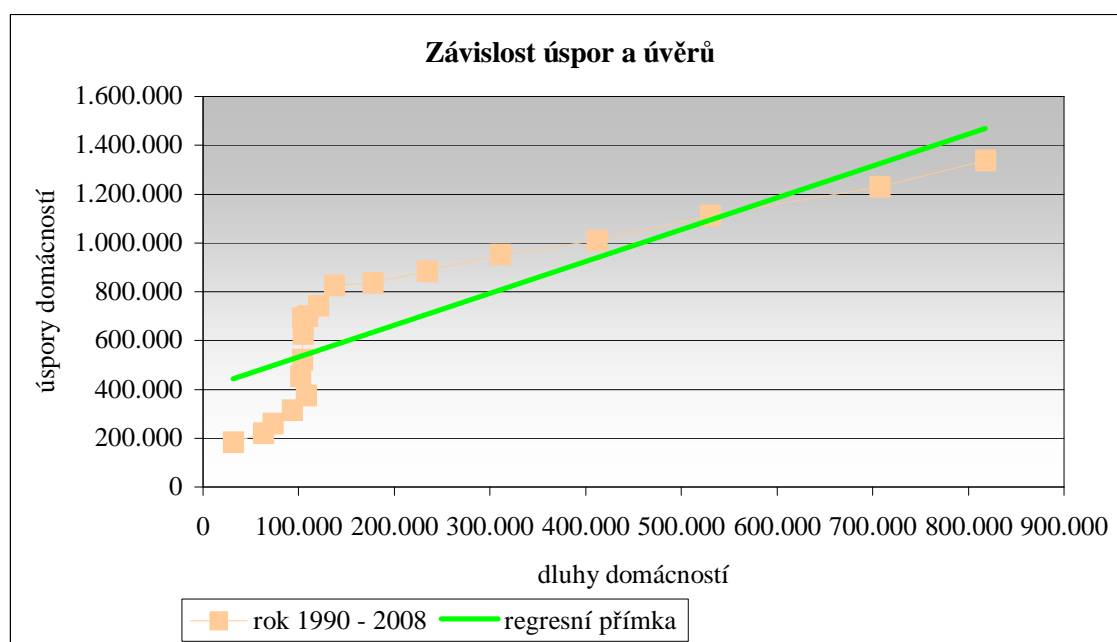
$$T = 7,01601.$$

Kritická hodnota z tabulek:

$$T_{0,05;17} = 2,1098.$$

H_0 zamítáme, parametr B je statisticky významný a úspory vytvořené domácnostmi závisí na objemu úvěrů domácností.

Obrázek 5 znázorňuje závislost úspor domácností a úvěrů domácností.

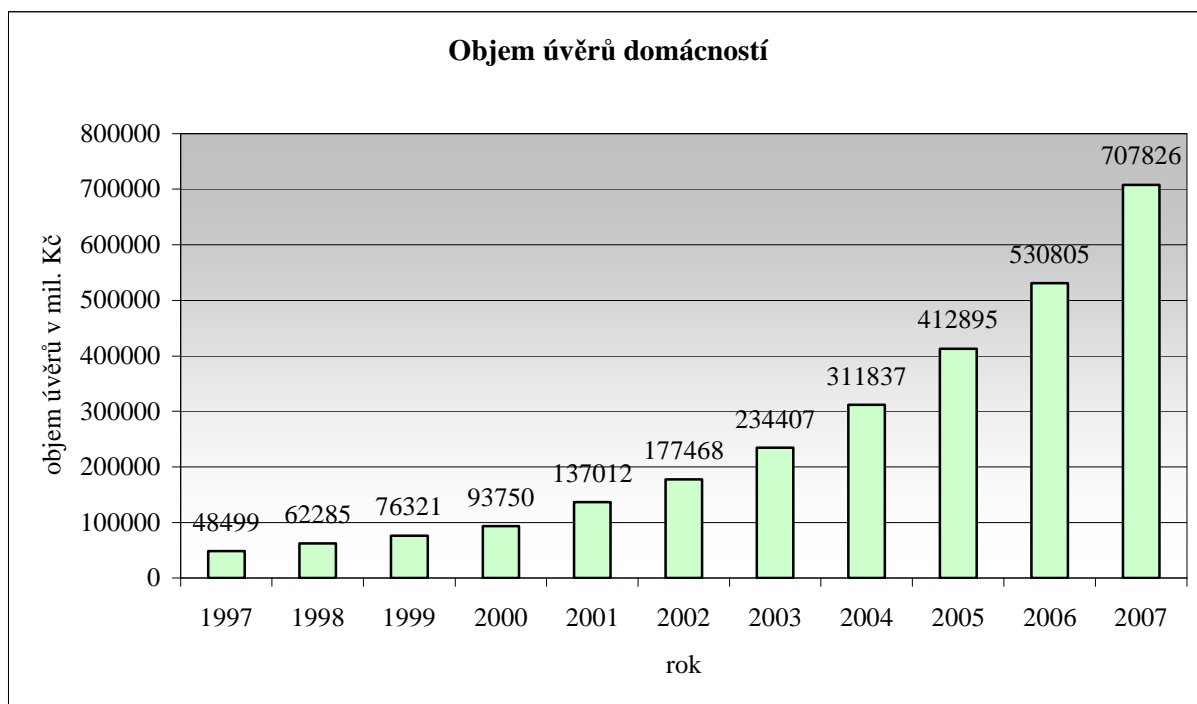

Obrázek 5: Závislost úspor a úvěrů

Zdroj: vlastní zpracování

2.3 Objem úvěrů

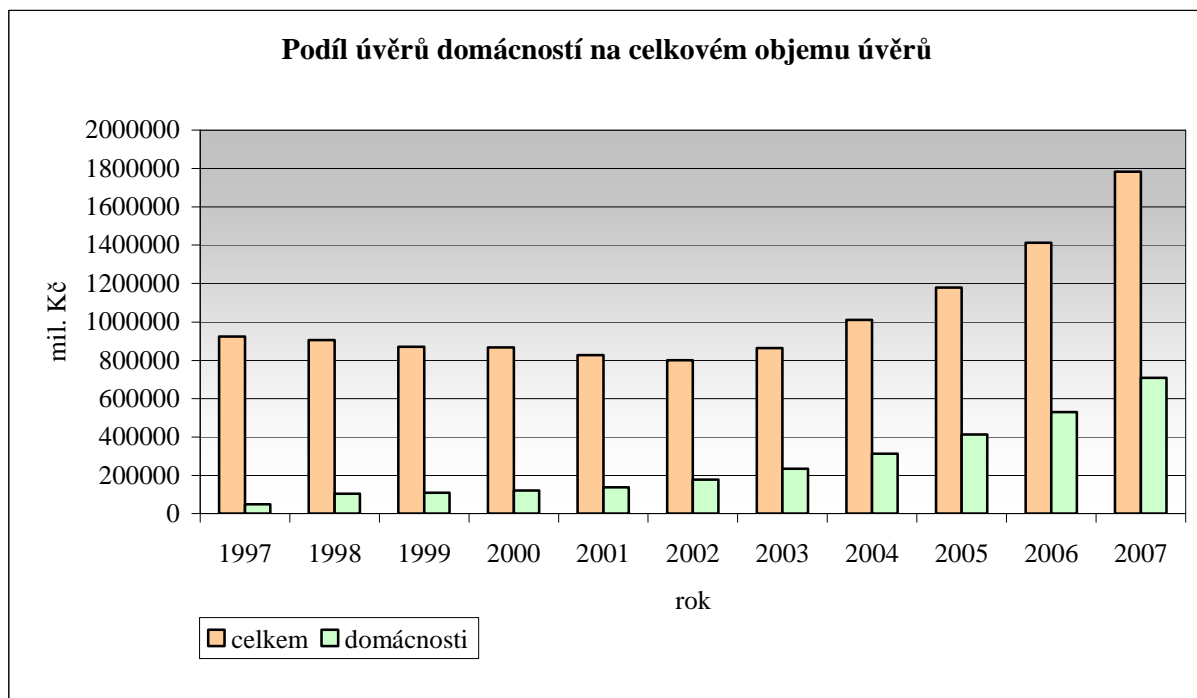
Pro stanovení objemu úvěrů byla použita data o úvěrech domácností v české měně. Úvěrová zadluženost a tím objem úvěrů stále roste. Největší objem úvěrů poskytují obchodní banky – proto je v porovnání vývoje objemů úvěrů nejdůležitější číslo objem úvěrů poskytnutých obchodními bankami. Od roku 1997 zadluženost každoročně stoupá. Největší meziroční nárůst byl mezi roky 2006 a 2007. V roce 2006 byl objem úvěrů poskytnutých bankami domácnostem 530 805 mil. Kč, v roce 2007 to bylo o 177 021 mil. Kč více. Nárůst je tedy o necelých 34 %. V roce 2004 byl celkový dluh domácností 312 mil. Kč, v roce 2007 to již bylo 708 mil. Kč. Za 4 roky je to tedy nárůst o 126 %. Dále se zaměřím na podíl úvěrů domácností na celkových úvěrech, které poskytují obchodní banky. Podíl domácností na celkových úvěrech stále stoupá. V roce 1997 byl podíl úvěrů domácností na celkových úvěrech 5,25 %. V roce 2007 to již bylo 39,67 %. (ČSÚ, Statistické ročenky České Republiky 2001 – 2008). Objem úvěrů domácností v mil. Kč znázorňuje Obrázek 6.

Obrázek 6: Objem úvěrů domácností

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky České Republiky 2001 – 2008, vlastní zpracování

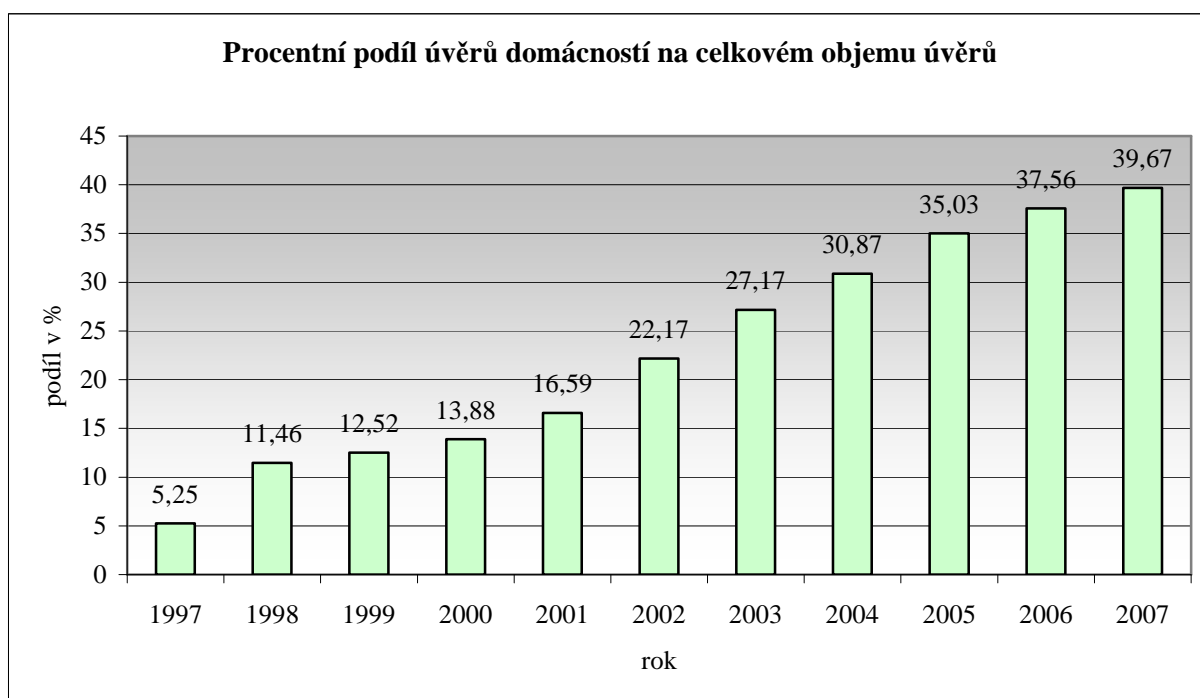
Podíl úvěrů domácností na celkovém objemu úvěrů znázorňuje Obrázek 7.

Obrázek 7: Podíl úvěrů domácností na celkovém objemu úvěrů

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky České Republiky 2001 – 2008, vlastní zpracování

Podíl úvěrů domácností na celkovém objemu úvěrů vyjádřený v % je uveden na Obrázku 8.

Obrázek 8: Procentní podíl úvěrů domácností na celkovém objemu úvěrů

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky České Republiky 2001 – 2008

2.4 Struktura dluhů

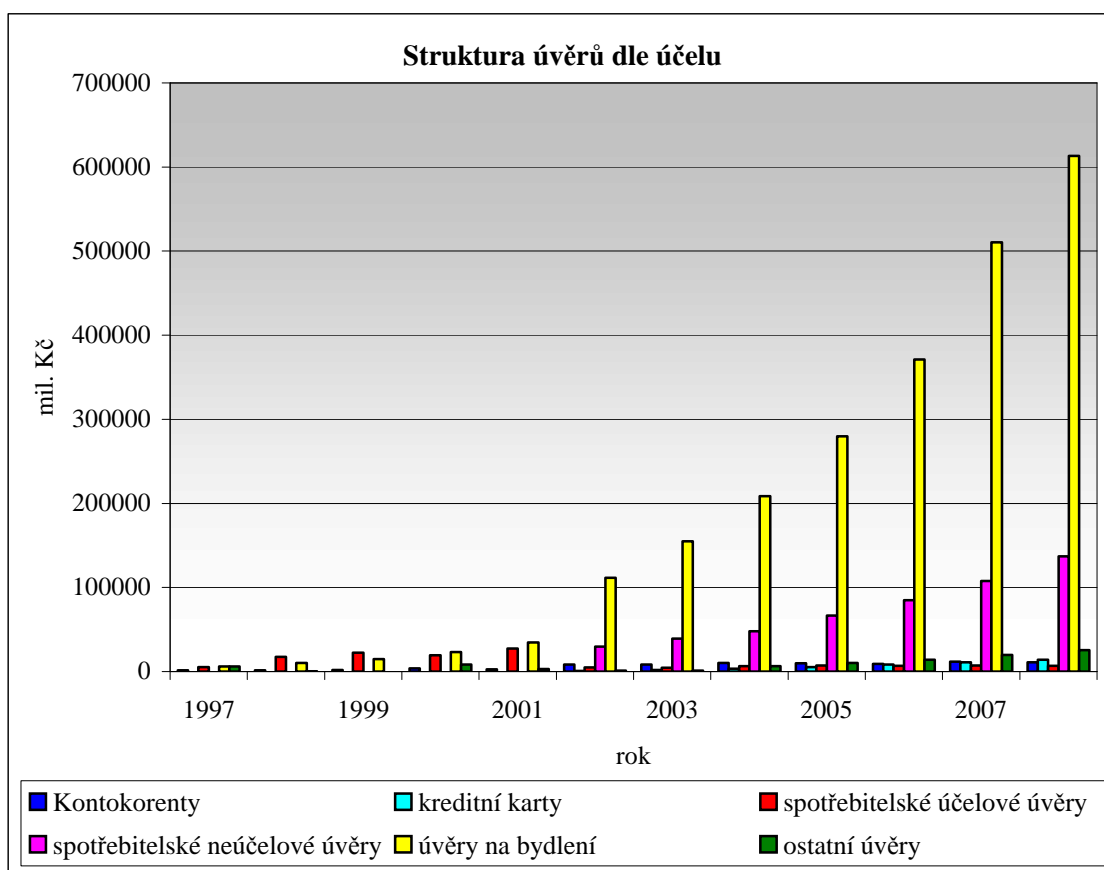
Pro tuto analýzu jsou vybrána data poskytnutých úvěrů domácnostem za roky 1997 – 2008, data jsou vždy ke 31.12. daného roku. Jedná se o úvěry v české měně. Údaje o kreditních kartách a neúčelových úvěrů v letech 1997 – 2001 nejsou k dispozici. Největší objem v mil. Kč tvořily v letech 1997 – 2001 spotřebitelské účelové úvěry. Účelové spotřebitelské úvěry a úvěry na bydlení zaujímaly v tomto období největší procento z celkových poskytnutých úvěrů domácnostem. V letech 2002 – 2008 zaznamenal vývoj struktury dluhů v České Republice pozitivní vývoj. Největší objem v mil. Kč připadá na úvěry na bydlení. V těchto letech byl podíl úvěrů na bydlení v rozmezí 61,99 % - 70,93 %. Lidé tedy nejvíce úvěry využívají na zajištění vlastního bydlení. (ČNB)

Tabulka 8: Struktura úvěrů (mil. Kč)

Rok	Úvěry domácnostem celkem	Kontokorenty	Kreditní karty	Spotřebitelské účelové úvěry	Spotřebitelské neúčelové úvěry	Úvěry na bydlení	Ostatní úvěry
1997	105849,6	1619,4		5160,5		6150,8	6271,8
1998	104500,9	1599,2		17356,9		10225,7	325,9
1999	109636,0	2090,5		22328,9		15024,8	155,5
2000	121455,4	3852,1		19283,6		23241,6	8209,2
2001	139496,2	2503,2		27427,1		34730,9	2898,2
2002	180157,0	8453,2	849,5	4782,0	29730,3	111685,1	985,0
2003	236122,9	8254,9	1939,1	4392,4	39339,6	154863,5	1251,7
2004	312646,1	10265,6	3275,0	6595,1	47812,5	208510,9	6335,8
2005	413734,6	9963,4	5267,0	7096,7	66555,8	279902,0	10143,7
2006	535205,5	9315,5	8260,9	6793,5	84829,1	371122,9	14112,7
2007	719806,3	11675,8	10982,5	7153,9	107837,8	510552,5	19967,7
2008	872281,7	11176,6	14052,1	6717,2	137063,4	613301,2	25515,2

Zdroj: ČNB

Strukturu úvěrů dle účelu znázorňuje Obrázek 9.

Obrázek 9: Struktura úvěrů podle účelu

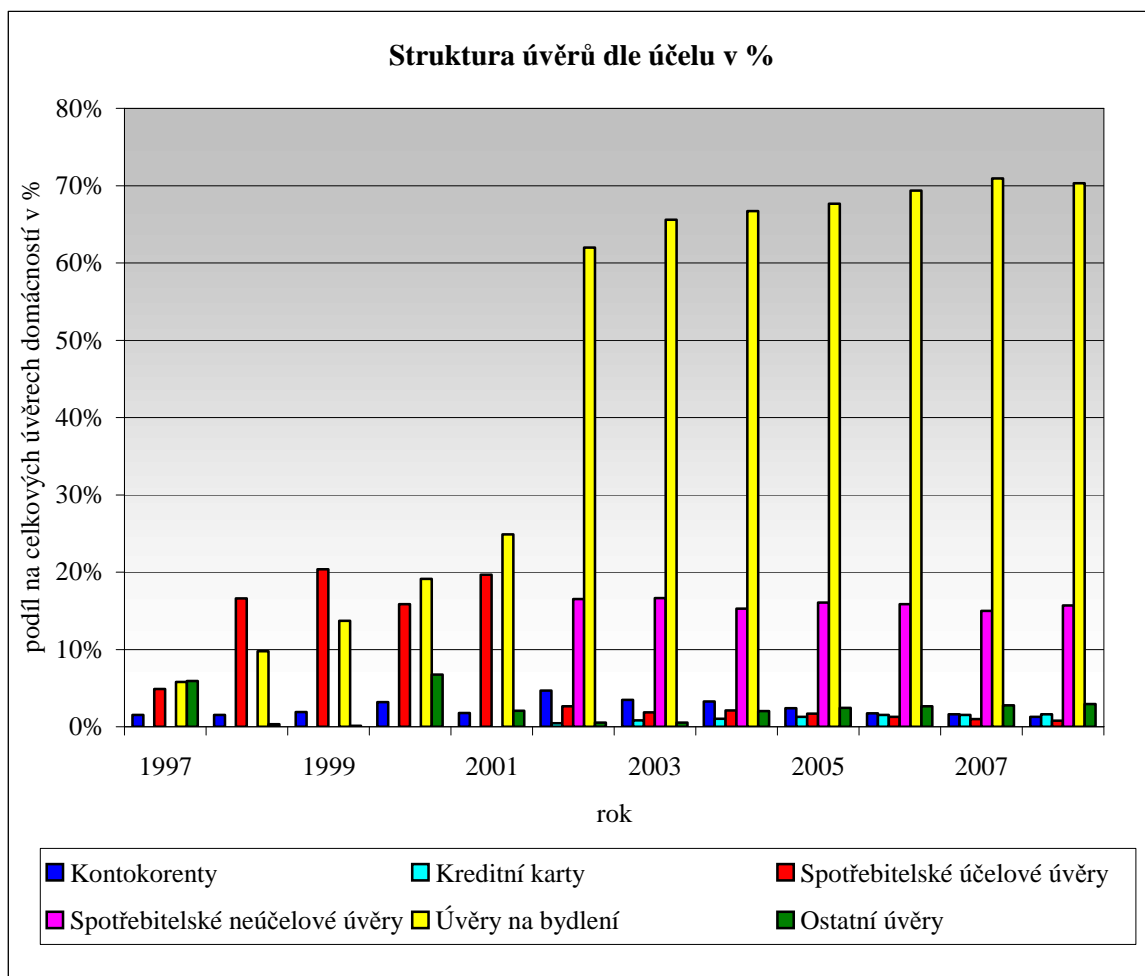
Zdroj: ČNB

Tabulka 9: Struktura úvěrů – procentní vyjádření

Rok	Kontokorenty	Kreditní karty	Spotřebitelské účelové úvěry	Spotřebitelské neúčelové úvěry	Úvěry na bydlení	Ostatní úvěry
1997	1,53%	-	4,88%	-	5,81%	5,93%
1998	1,53%	-	16,61%	-	9,79%	0,31%
1999	1,91%	-	20,37%	-	13,70%	0,14%
2000	3,17%	-	15,88%	-	19,14%	6,76%
2001	1,79%	-	19,66%	-	24,90%	2,08%
2002	4,69%	0,47%	2,65%	16,50%	61,99%	0,55%
2003	3,50%	0,82%	1,86%	16,66%	65,59%	0,53%
2004	3,28%	1,05%	2,11%	15,29%	66,69%	2,03%
2005	2,41%	1,27%	1,72%	16,09%	67,65%	2,45%
2006	1,74%	1,54%	1,27%	15,85%	69,34%	2,64%
2007	1,62%	1,53%	0,99%	14,98%	70,93%	2,77%
2008	1,28%	1,61%	0,77%	15,71%	70,31%	2,93%

Zdroj: ČNB

Obrázek 10 zobrazuje strukturu úvěrů dle účelu v %.

Obrázek 10: Struktura úvěrů dle účelu v %

Zdroj: ČNB

3 Analýza zadluženosti

Na zadluženost se dá dívat z několika pohledů. Tato práce je zaměřena na analýzu zadlužování dle jednotlivých příjmových skupin a dle podílu na HDP.

3.1 Zadluženost domácností podle příjmových skupin

Pro analýzu zadluženosti domácností podle příjmových skupin jsou dostupná data z let 2000 – 2007. Data jsou dostupná ve Statistice rodinných účtů, kterou každoročně vydává Český statistický úřad. Domácnosti jsou rozděleny podle výše příjmu do kvantilů, což usnadňuje analýzu dat v časové řadě a používá se i pro mezinárodní srovnávání. Domácnosti byly uspořádány podle výše čistého peněžního příjmu na osobu, pak rozděleny do deseti stejně velkých skupin a za tyto skupiny pak byly zpracovány samostatné výsledky. Skupina nejnižších 10 % je tedy skupina s nejnižšími příjmy. Výsledky jsou uvedeny v průměru na osobu v Kč za jeden rok. Přesné rozdělení do příjmové skupiny zobrazuje Tabulka 10, kde jsou uvedeny horní hranice ročního čistého peněžního příjmu na osobu, kterou jsou jednotlivé skupiny vymezeny.

Tabulka 10: Rozdělení příjmových skupin (Kč/osoba)

rok	nejnižších 10 %	druhých 10 %	třetích 10 %	čtvrtých 10 %	Pátých 10 %	šestých 10 %	sedmých 10 %	osmých 10 %	devátých 10 %	nejvyšších 10 %
2000	54 484	63 607	69 160	74 229	79 321	85 999	96 402	112 794	135 148	x
2001	58 707	68 092	74 133	79 649	85 605	93 733	104 502	120 828	146 892	x
2002	60 130	70 297	77 718	83 084	89 494	96 905	107 073	124 105	151 967	x
2003	63 524	74 745	81 463	87 215	93 858	102 032	114 452	130 530	161 403	x
2004	66 235	77 509	84 770	90 598	97 480	105 783	116 849	137 358	168 089	x
2005	68 736	80 454	88 242	95 347	103 188	112 380	127 248	147 591	181 440	x
2006	70 468	85 695	94 497	102 577	110 177	119 743	134 725	159 205	193 512	x
2007	78 071	92 726	101 790	110 765	119 326	130 401	147 639	169 499	206 028	x

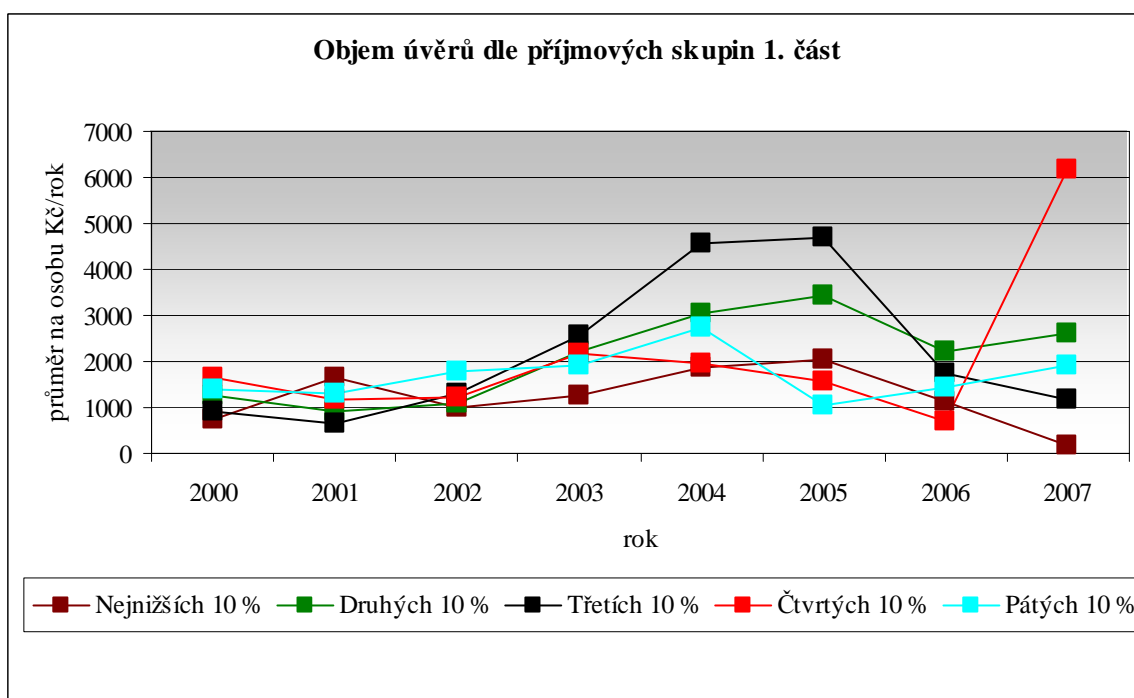
Zdroj: ČSÚ

Tabulka 11: Objem úvěrů dle příjmových skupin (průměr na osobu Kč/rok)

rok/příjmová skupina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	751	1270	896	1643	1376	2918	1981	3047	3237	11384
2001	1663	900	665	1195	1319	1960	1994	2904	3281	4300
2002	999	1107	1323	1199	1790	2596	1171	3158	6498	5003
2003	1258	2222	2566	2160	1915	2134	1904	2985	2914	10705
2004	1853	3061	4573	1951	2754	3776	2784	3467	4775	9637
2005	2036	3434	4690	1574	1057	5494	3915	4826	7024	14506
2006	1138	2210	1749	706	1435	134	3171	646	2098	1415
2007	190	2587	1167	6166	1924	1771	3341	395	11004	6232

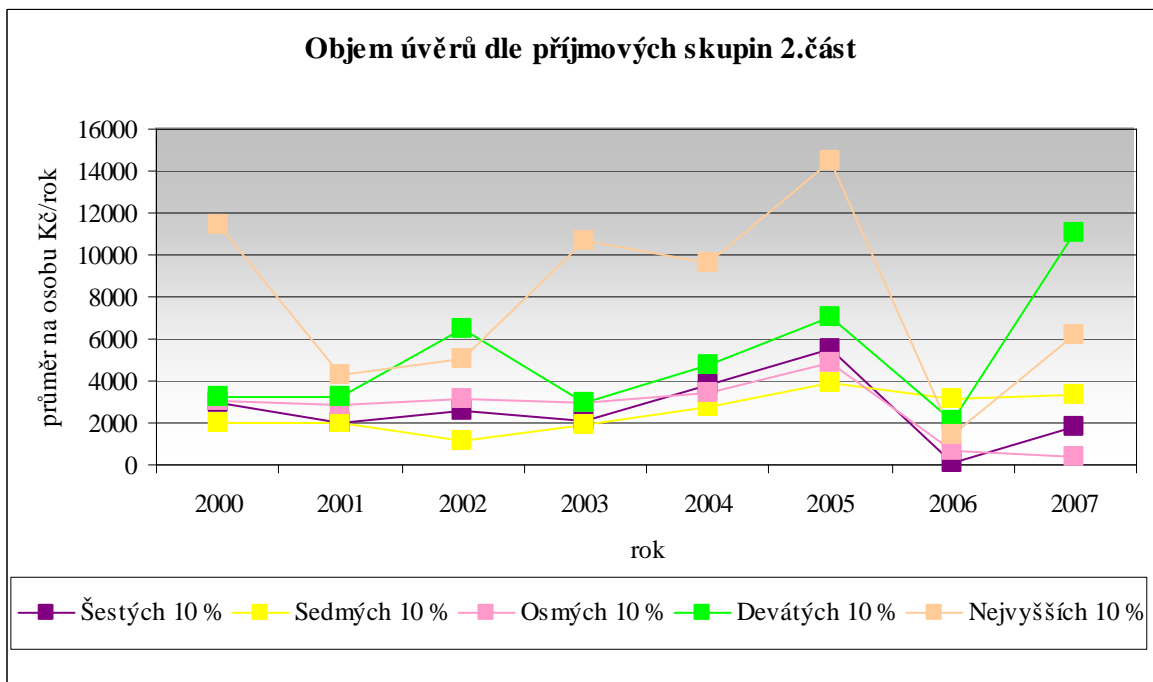
Zdroj: ČSÚ

Objem úvěrů pro jednotlivé příjmové skupiny znázorňují Obrázek 11 a Obrázek 12.

Obrázek 11: Objem úvěrů příjmové skupiny 1 - 5

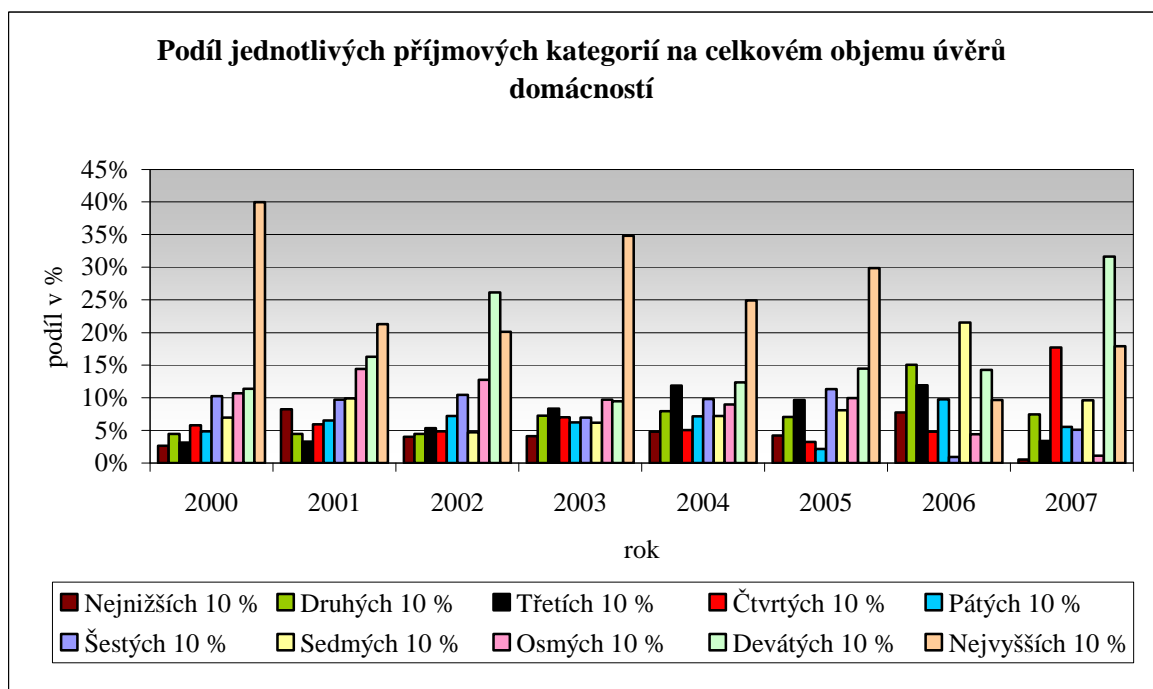
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obrázek 12: Objem úvěrů příjmové skupiny 6 - 10

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obrázek 13 znázorňuje podíl jednotlivých příjmových kategorií na celkovém objemu úvěrů domácností v %.

Obrázek 13: Podíl jednotlivých příjmových kategorií na celkovém objemu úvěrů domácností (%)
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z těchto grafů není zřejmý vývojový trend, a proto využiji opět jednoduchý model lineární regrese k vyjádření trendu zadlužování příjmových skupin. V případě lineární regrese je grafem regresní funkce přímka $y = \alpha + \beta x$, kde β je směrnice přímky. Nejdříve je nutné odhadnout parametry α , β . Bodové odhady parametrů α , β (značíme A, B) získáme metodou nejmenších čtverců. Regresní přímka, získaná metodou nejmenších čtverců, má tvar $\hat{Y} = A + Bx$. Funkce $\hat{Y} = A + Bx$ je tedy nevychýleným odhadem regresní přímky $\hat{y} = \alpha + \beta x$.

Pomocí programu MS Excel jsem provedla regresní analýzu jednotlivých příjmových skupin. Výsledky jsou v Tabulce 12. K porovnání vývoje zadluženosti mezi jednotlivými příjmovými skupinami použiji porovnání jednotlivých směrnic přímek.

Tabulka 12: Regresní funkce zadluženosti příjmových skupin

Příjmová skupina	Rovnice regresní funkce
1	$y = -33,881x + 1388,5$
2	$y = 280,82x + 835,18$
3	$y = 231,25x + 1163$
4	$y = 358,71x + 460,04$
5	$y = 36,381x + 1532,5$
6	$y = -81,226x + 2963,4$
7	$y = 291,87x + 1219,2$
8	$y = -290,1x + 3983,9$
9	$y = 617,77x + 2323,9$
10	$y = -274,38x + 9132,5$

Zdroj: vlastní zpracování

V Tabulce 13 jsou příjmové skupiny seřazeny podle vývoje trendu zadlužování. Zde je vidět trend zadlužování vysokopříjmových skupin. První pořadí znamená nejvíce rostoucí objem úvěrů.

Hlavním důvodem zadlužování vysokopříjmových skupin je jejich vyšší životní úroveň. Lidé s vyššími příjmy si půjčují větší objemy úvěrů, zároveň si volí úvěry s nižší dobou splatnosti, důvodem je možnost platit vysoké měsíční splátky. Tito lidé jsou pro banku velice bonitní klienti, neboť ve většině případů platí svoje závazky řádně a včas. Nejméně se zadlužují lidé s nejnižšími příjmy. Hlavním důvodem je nižší životní úroveň, zároveň lidé s nejnižšími příjmy nejsou pro banku dostatečně bonitní a nemají nárok na poskytnutí úvěru.

Z regresní analýzy je vidět, že objemy úvěry jsou klesající u těchto skupin: osmých 10 %, nejvyšších 10 %, šestých 10 % a nejnižších 10 %. Největší pokles zadlužování je vidět u skupiny osmých 10 %. U ostatních příjmových skupin jsou objemy úvěry rostoucí. Nejvíce roste u skupiny devátých 10 %.

Tabulka 13: Vývojový trend zadlužování příjmových skupin

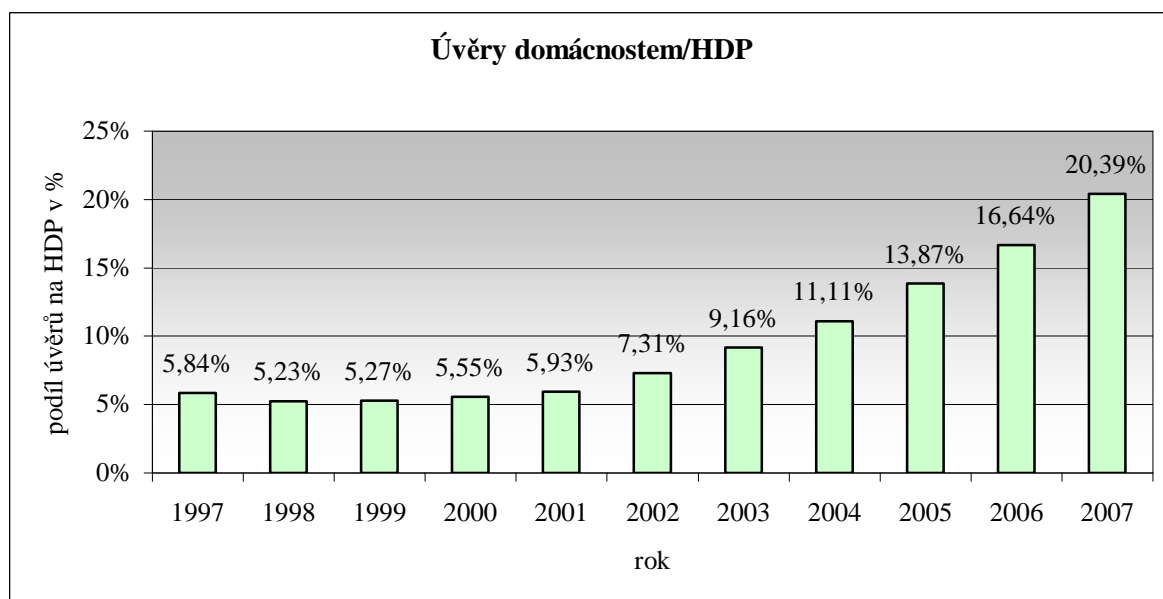
Pořadí	Příjmová skupina
1	Devátých 10 %
2	Čtvrtých 10 %
3	Sedmých 10 %
4	Druhých 10 %
5	Třetích 10 %
6	Pátých 10 %
7	Nejnižších 10 %
8	Šestých 10 %
9	Nejvyšších 10 %
10	Osmých 10 %

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Úvěry domácnostem/HDP

K analýze růstu zadluženosti domácnost slouží také metoda porovnání zadluženosti a hrubého domácího produktu (HDP). HDP je celková peněžní hodnota statků a služeb vytvořená za dané období na určitém území. Ukazatel zadlužení domácností vypočtený jako podíl částky dluhu sektoru domácnosti k HDP potvrzuje trend stále vyššího zadlužování domácností. V roce 1997 tvořil podíl úvěrů na HDP necelých 6 %, v roce 2007 to bylo již necelých 21 %. Zároveň je nutné zmínit, že české domácnosti patří z tohoto pohledu k nejméně zadluženým domácnostem v eurozóně, kde se průměrná zadluženost domácností pohybuje kolem 55 % HDP. (ČSÚ, ČNB)

Podíl domácností na HDP znázorňuje Obrázek 14.

Obrázek 14: Úvěry domácnostem/HDP

Zdroj: ČSÚ, ČNB, vlastní propočty

4 Osobní bankrot

Od 1.1.2008 začal platit nový zákon, který umožňuje najít východisko z vysokých dluhů, které nejsou lidé schopni splatit. Je možné využít tzv. osobní bankrot neboli oddlužení.

(<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvencni>)

4.1 Osobní bankrot – legislativa

Osobnímu bankrotu se věnuje část insolventního zákona. Je to zákon 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení. Osobnímu bankrotu se věnuje II. část zákona Způsoby řešení úpadku, Hlava V. § 389 - § 418 Oddlužení.

Osobní bankrot může vyhlásit fyzická osoba, která není podnikatelem. Návrh na oddlužení může podat pouze samotný dlužník. Návrh se podává na formuláři vydaném Ministerstvem spravedlnosti, a to u krajského soudu, v jehož obvodu má dlužník bydliště. Formulář je k dispozici v sídle každého krajského soudu a na internetu. K tomuto návrhu se ještě přikládá seznam majetku a seznam závazků, listiny dokládající údaje o příjmech dlužníka za 3 roky.

Podaný návrh na povolení oddlužení přezkoumává soud. Insolventní soud zamítne návrh pokud předpokládá, že je tímto oddlužením sledován nepoctivý záměr. Oddlužení soud

povolí pouze, pokud lze důvodně očekávat, že nezajištění věřitelé získají minimálně 30 % svých pohledávek (pokud nesouhlasí s nižším uspokojením).

(<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvencni>)

4.2 Způsob provedení oddlužení

- a) zpeněžení majetkové podstaty
- b) splátkový kalendář

4.2.1 Zpeněžení majetkové podstaty

V tomto případě dojde k prodeji dosavadního majetku dlužníka a nebude už postihován později získaný majetek. Dochází k uspokojení věřitelů formou jednorázového prodeje majetku a rozdělení výnosu mezi věřitele.

(<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvencni>)

4.2.2 Splátkový kalendář

Při oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen po dobu 5 let měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Tuto částku rozvrhne dlužník mezi nezajištěné věřitele podle poměru jejich pohledávek způsobem určeným v rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení oddlužení. Dlužníkovi zůstává pouze životní minimum. (<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvencni>)

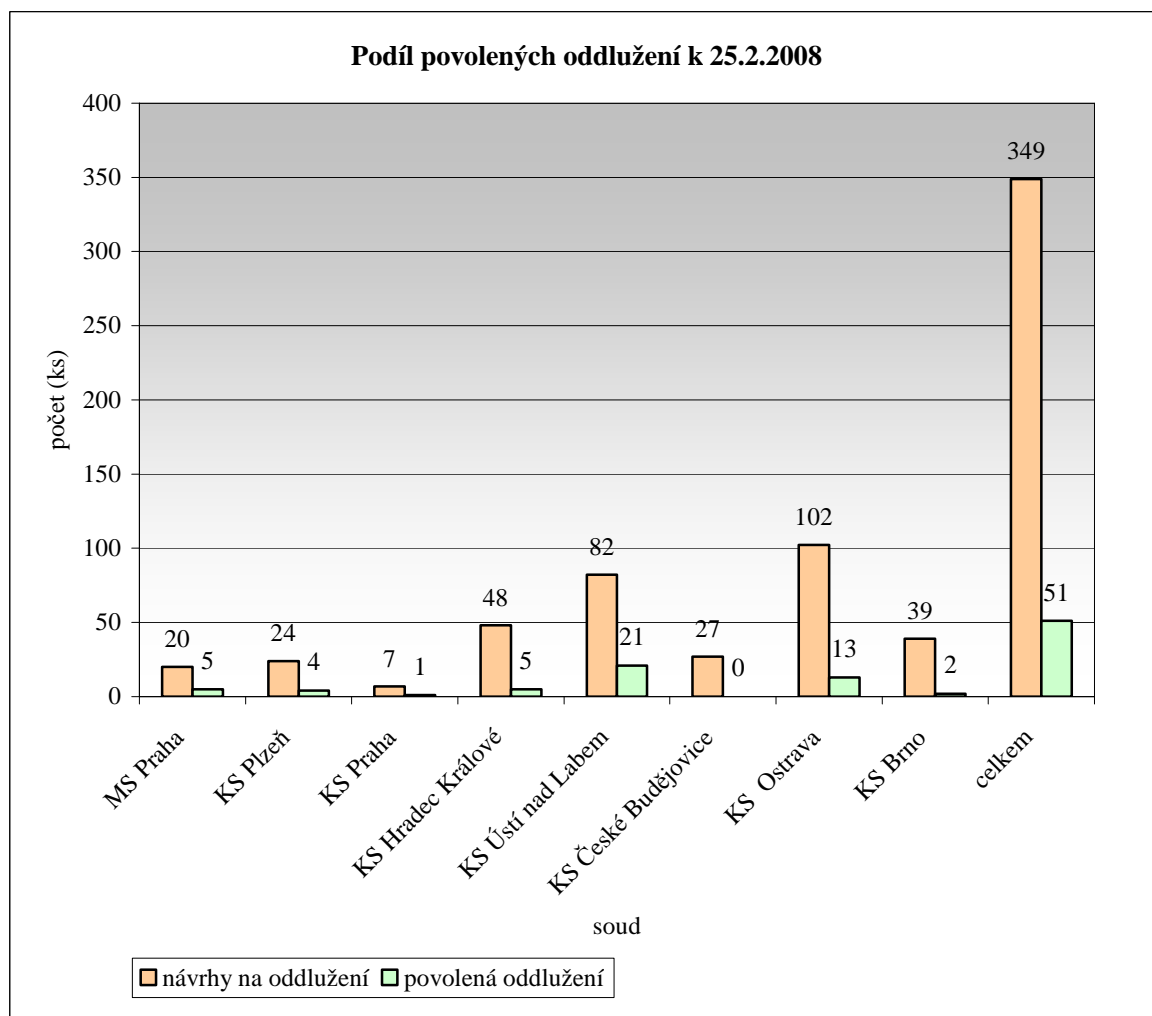
4.3 Oddlužení v praxi

Tento zákon měl vyřešit životní situaci mnoha lidem. Většina občanů má na tento zákon zjednodušený pohled a věří, že tento proces je pouze formální záležitostí. Ve skutečnosti je vyhlášení osobního bankrotu velmi složité. Většina návrhů dlužníků na povolení oddlužení je zamítnuta. Nejčastějším důvodem zamítnutí jsou formální chyby návrhů. Dalším úskalím je, že soud může požadovat po dlužníkovi uhrazení zálohy na insolventní řízení ve výši až 50 000 Kč, což je pro většinu zadlužených lidí nespílitelná a nelogická podmínka.

Z celkového počtu 349 podaných návrhů na oddlužení k 25.2.2008 bylo pouze 51 povolených oddlužení. Bylo tedy povoleno necelých 15 % návrhů.

Nejvíce návrhů bylo povoleno soudem v Ústí nad Labem. Naopak žádný návrh neschválil soud v Českých Budějovicích. Největší procento schválených oddlužení ve srovnání s podanými návrhy má soud v Ústí nad Labem. (portal.justice.cz)

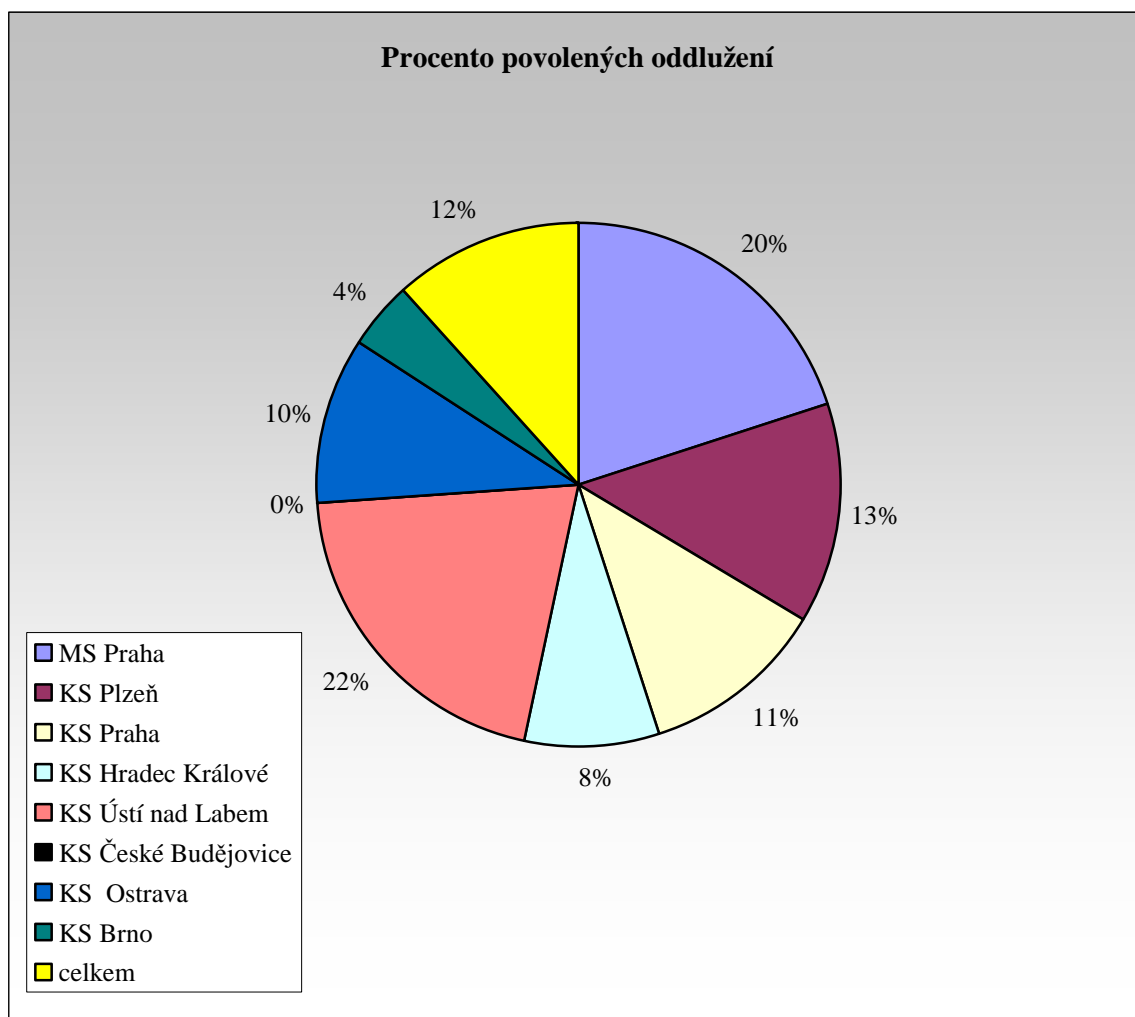
Obrázek 15 znázorňuje podíl jednotlivých soudů na povolených oddlužení k 25.2.2008.

Obrázek 15: Podíl povolených oddlužení k 25.2.2008

Zdroj: portal.justice.cz, vlastní zpracování

Obrázek 16 znázorňuje procentní podíl jednotlivých soudů na povolených oddlužení k 25.2.2008.

Obrázek 16: Procento povolených oddlužení

Zdroj: portal.justice.cz, vlastní zpracování

5 Exekuce

5.1 Legislativní úprava exekuce

Exekuci upravuje Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Část druhá Obecná ustanovení o správním řízení, Hlava XI: Exekuce. Dále je to Zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

Podkladem pro exekuci je exekuční titul. Na základě exekučního titulu se vydává exekuční výzva nebo exekuční příkaz. Exekuci provádí soudní exekutor. Soudní exekutor je fyzická osoba splňující zákonem stanovené podmínky, kterou stát pověřil exekutorským

úřadem. Veškerou činnosti provádí exekutor dle zákona č. 120/2001 Sb. Exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. Při výkonu exekuční činnosti je vázáný Ústavou České Republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení. Svou činnost vykonává za úplatu. Exekutor má postavení veřejného činitele při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního předpisu. Exekutory jmenuje a odvolává na návrh Komory Ministr spravedlnosti. Uchazeč vybraný ke jmenování do exekutorského úřadu skládá do rukou ministra před svým jmenováním slib. Každý exekutor musí vykonat exekutorskou zkoušku. Exekutor je povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem exekuční činnosti. (http://www.uradexekutora.cz/e/texty/z_120-2001sb.php)

5.2 Exekuční řízení

Exekuční řízení se zahajuje na návrh. Dnem zahájení exekučního řízení je den, kdy návrh na nařízení exekuce došel exekutorovi nebo soudu spolu s určením exekutora. Účastníky exekučního řízení jsou vždy 2 osoby - oprávněný a povinný.

5.3 Způsoby provedení exekuce

Způsob provedení exekuce určí exekutor. Může to být exekuce ukládající zaplacení peněžité částky nebo způsob exekuce ukládající jinou povinnost.

(<http://zpusobyexekuce.cz/druhy-a-zpusoby-exekuce/>)

5.3.1 Exekuce ukládající zaplacení peněžité částky

Exekuci ukládající zaplacení peněžité částky lze provést:

- srážkami ze mzdy a jiných příjmů,
- příkázáním pohledávky,
- prodejem movitých věcí a nemovitostí,
- prodejem podniku.

5.3.2 Způsob exekuce ukládající jinou povinnost

Způsob exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí povahou uložené povinnosti. Takovou exekuci lze provést:

- vyklizením,
- odebráním věci,
- rozdělením společné věci,
- provedením prací a výkonů.

5.4 Náklady exekuce

Náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu. Náklady exekuce hradí exekutorovi povinný.

(http://www.uradexekutora.cz/e/texty/z_120-2001sb.php)

5.5 Vývoj exekucí

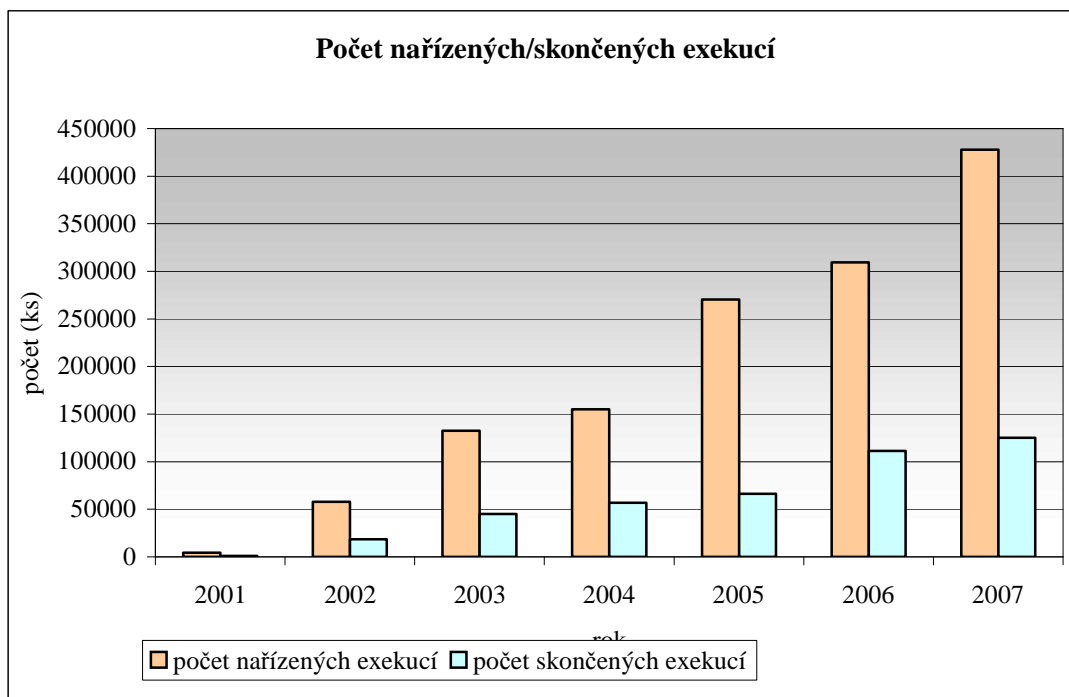
Počet nařízených exekucí každým rokem narůstá. Největší procentní nárůst (nárůst v relativním vyjádření) byl mezi roky 2001 a 2002, ale toto číslo nám moc neříká, protože teprve v roce 2001 začal institut soudních exekutorů fungovat. Nárůst mezi roky 2002 a 2003 byl 129 % a další výraznější nárůst byl mezi roky 2004 a 2005 a to 74 %. V absolutních číslech byl největší nárůst mezi roky 2006 a 2007, kdy v roce 2007 bylo o 118 343 nařízených exekucí více než v roce 2006. V tomto roce byl nárůst způsoben především zvyšujícími se exekucemi z důvodu nesplacení spotřebitelských úvěrů. (<http://www.exekutorskakomora.cz>)

Tabulka 14: Počet nařízených/skončených exekucí (ks)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet nařízených exekucí	4302	57954	132469	155156	270480	309457	427800
Počet skončených exekucí	942	18566	45234	56686	66170	111170	125271

Zdroj: <http://www.exekutorskakomora.cz>, vlastní zpracování

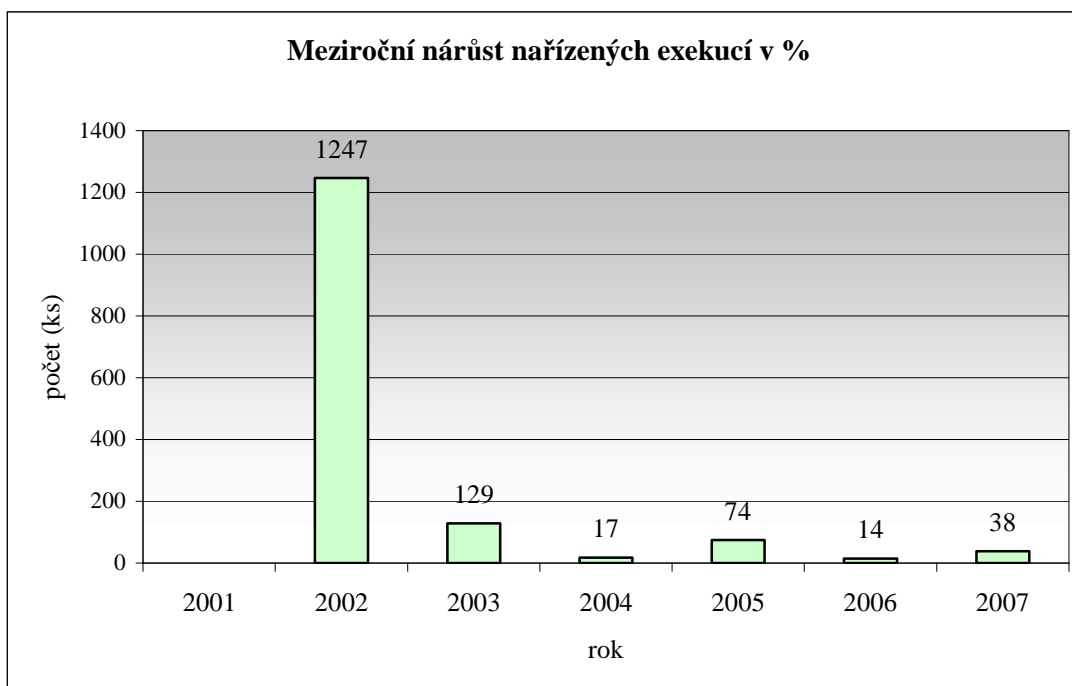
Počet nařízených a skončených exekucí znázorňuje Obrázek 17.

Obrázek 17: Počet nařízených/skončených exekucí

Zdroj: <http://www.exekutorskacomora.cz>, vlastní zpracování

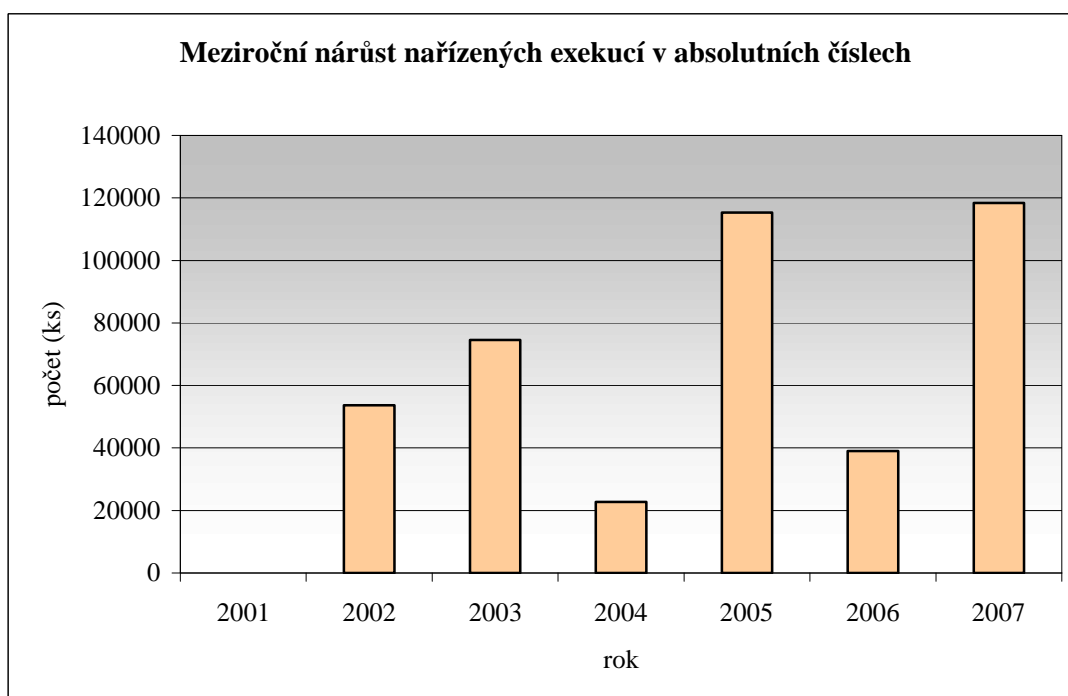
Obrázek 18 znázorňuje procentní meziroční nárůst nařízených exekucí.

Obrázek 18: Meziroční nárůst nařízených exekucí v %

Zdroj: <http://www.exekutorskacomora.cz>, vlastní zpracování

Obrázek 19 vyjadřuje meziroční nárůst nařízených exekucí v absolutních číslech.

Obrázek 19: Meziroční nárůst nařízených exekucí v absolutních číslech

Zdroj: <http://www.exekutorskacomora.cz>, vlastní zpracování

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat úvěrovou zadluženost občanů České Republiky.

V teoretické části práce je popsán bankovní systém v České Republice a možnosti úvěru pro fyzické osoby. Nejdříve jsou popsány parametry produktů a poté jsou vysvětleny jednotlivé typy úvěrových produktů – neúčelová půjčka, kontokorent, spojení půjček a kreditní karta. Jsou použity produkty vybrané komerční banky. Tyto produkty jsou popsány a zároveň je vysvětleno, v kterých situacích je vhodné tyto produkty využít. Jsou zde popsány výhody a nevýhody jednotlivých produktů.

V praktické části jsem analyzovala zadlužování občanů. Zadlužování občanů roste velkým tempem. Hlavním důvodem tohoto trendu je změna postoje k dluhům, zvyšování životní úrovně. Lidé se už nebojí půjčit si peníze, půjčování je velice snadné a reklama, která vybízí k úvěrům je vidět na každém kroku. V roce 2007 byl celkový dluh domácností již 708 mil. Kč. Největší podíl na úvěrech zaujímají úvěry na bydlení. V bakalářské práci jsem se zaměřila na analýzu úspor a úvěrů. K znázornění vývojového trendu jsem použila regresní analýzu. Zde jsem došla k závěru, že úspory vytvořené domácnostmi závisí na objemu úvěrů domácností. Provedla jsem analýzu zadlužování dle příjmových skupin obyvatel. Z analýzy zadlužování dle příjmových skupin vyplývá, že nejvíce se zadlužují lidé s nejvyššími příjmy. Dalším ukazatelem zadlužování domácností je podíl úvěrů na HDP. V roce 2007 byl podíl úvěrů domácností na HDP téměř 21 %.

Další část práce je zaměřena na důsledky vysoké zadluženosti občana. Tyto situace vznikají při neschopnosti splácet závazky vyplývající z úvěru. Práce je zaměřena na dva případy – osobní bankrot a exekuci. Osobní bankrot je v České Republice nový způsob řešení problémů při neschopnosti splácet úvěr. O osobní bankrot má zájem mnoho lidí v těžké životní situaci, ale jeho praktické uplatnění není jednoduché. Zákon má chyby, které znemožňují jeho aplikaci v praxi. Zásadní chybou je, že lidé nevědí, jak mají vyplňovat formuláře. Další chybou tohoto zákona je, že existuje povinnost dlužníka zaplatit náklady řízení. Tato podmínka je pro dlužníky téměř nesplnitelná. Věřím, že v tomto roce (2009) se ze zákona odstraní chyba a bude fungovat tak, aby skutečně pomáhal. Exekuce je dalším řešením při neschopnosti platit svoje závazky řádně a včas. V praxi se používá déle než osobní bankrot. Exekuci provádí exekutor. Exekuce se provádí zaplacením peněžité částky (srážky ze mzdy, prodej majetku, atd.) nebo způsobem ukládající jinou povinnost (odebrání věci, vyklizení, atd.).

S úvěrem má osobní zkušenost mnoho lidí. Úvěr je často jediným řešením určité životní situace. Každý člověk si musí uvědomit, kde je jeho hranice pro splácení úvěrů, musí vědět, že zvládne své závazky splácet i v případě nenadálé životní situace (např. ztráta zaměstnání). Zároveň je dobré nechat si své úvěry pojistit, klient je tak ochráněn v nečekaných životních situacích (např. dlouhodobá pracovní neschopnost). Exekuce a osobní bankrot jsou až krajními řešeními neschopnosti splácet své úvěry. Pokud nastane situace, kdy člověk nemůže platit, je důležité komunikovat s bankou a snažit se najít řešení. Řešením může být např. snížení splátek, odklad splátek.

Závěrem lze říci, že úvěrová zadluženost neustále stoupá, zároveň stoupá i počet dlužníků. Úvěr je řešením, ale každý by si měl spočítat, zda zvládne svoje závazky řádně splácet.

Použitá literatura

- [1] REVENDA Zbyněk, MANDEL Martin. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. 2005, Praha 3: Management Press, s.r.o. ISBN 80-7261-132-1
- [2] Internetové stránky GE Money Bank, a.s. dostupné z WWW:<http://www.gemoney.cz/>
- [3] CIPRA Tomáš. Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou. 2. vyd. 2005, Praha 4: Ekopress, s.r.o. ISBN 80-86119-91-2
- [4] RADOVÁ Jarmila, DVOŘÁK Petr, MÁLEK Jiří. Finanční matematika pro každého. 6. vyd. 2007, Praha 7: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2233-7
- [5] leták Expres půjčka, 1/2009
- [6] leták Expres půjčka Pojištění klienta, 1/2005
- [7] Sazebník cen za peněžní a obchodní služby pro fyzické osoby – nepodnikatele platný od 9.2.2009
- [8] leták Cestovní a úrazové pojištění Standard Embosované kreditní karty a úrazové pojištění Standard neembosované kreditní karty, 8/2008
- [9] Internetové stránky Českého statistického úřadu dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/>
- [10] Statistické ročenky České Republiky 2001-2008. Dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu na WWW: <http://www.czso.cz/>
- [11] Internetové stránky České národní banky dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/>
- [12] KUBANOVÁ, Jana, Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi. vydání 2003, Bratislava: Statis. ISBN 80-85659-31-X
- [13] KUBANOVÁ Jana, LINDA, Bohdan. Kritické hodnoty a kvantily vybraných rozdělení pravděpodobností. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. ISBN: 80-7194-852-7
- [14] Insolventní zákon dostupný na internetových stránkách
WWW:<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvencni>
- [15] Oficiální server českého soudnictví. Dostupný na internetových stránkách
WWW:<http://portal.justice.cz>
- [16] Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Dostupný na internetových stránkách
WWW:http://www.uradexekutora.cz/e/texty/z_120-2001sb.php
- [17] Internetové stránky exekuce dostupné na WWW:<http://zpusobyexekuce.cz/druhy-a-zpusoby-exekuce/>
- [18] Internetové stránky Exekutorské komory České Republiky dostupné na
WWW:<http://www.exekutorskakomora.cz>

Tabulky

TABULKA 1: ZKRATKY DÉLKY OBDOBÍ – ÚROKOVÁ MÍRA	12
TABULKA 2: VÝŠE SPLÁTEK EXPRES PŮJČKA	14
TABULKA 3: CENÍK POJIŠTĚNÍ EXPRES PŮJČKA	15
TABULKA 4: SAZEBNÍK POPLATKŮ K EXPRES PŮJČCE	15
TABULKA 5: POJISTNÉ ČÁSTKY MONEYCARD	19
TABULKA 6: POPLATKY KONSOLIDACE PŮJČEK	20
TABULKA 7: SROVNÁNÍ ÚSPORY A DLUHY (MIL. KČ)	24
TABULKA 8: STRUKTURA ÚVĚRŮ (MIL. KČ)	31
TABULKA 9: STRUKTURA ÚVĚRŮ – PROCENTNÍ VYJÁDRĚNÍ	32
TABULKA 10: ROZDĚLENÍ PŘÍJMOVÝCH SKUPIN (KČ/OSOBA)	34
TABULKA 11: OBJEM ÚVĚRŮ DLE PŘÍJMOVÝCH SKUPIN (PRŮMĚR NA OSOBU KČ/ROK)	35
TABULKA 12: REGRESNÍ FUNKCE ZADLUŽENOSTI PŘÍJMOVÝCH SKUPIN	37
TABULKA 13: VÝVOJOVÝ TREND ZADLUŽOVÁNÍ PŘÍJMOVÝCH SKUPIN	38
TABULKA 14: POČET NAŘÍZENÝCH/SKONČENÝCH EXEKUCÍ (KS).....	44

Obrázky

OBRÁZEK 1: PRINCIP KONTOKORENTNÍHO ÚVĚRU	17
OBRÁZEK 2: BEZÚROČNÉ OBDOBÍ KREDITNÍ KARTY	18
OBRÁZEK 3: PŘEHLED ÚROKOVÝCH SAZEB	22
OBRÁZEK 4: SROVNÁNÍ ÚSPORY A DLUHY	25
OBRÁZEK 5: ZÁVISLOST ÚSPOR A ÚVĚRŮ	28
OBRÁZEK 6: OBJEM ÚVĚRŮ DOMÁCNOSTÍ	29
OBRÁZEK 7: PODÍL ÚVĚRŮ DOMÁCNOSTÍ NA CELKOVÉM OBJEMU ÚVĚRŮ	29
OBRÁZEK 8: PROCENTNÍ PODÍL ÚVĚRŮ DOMÁCNOSTÍ NA CELKOVÉM OBJEMU ÚVĚRŮ	30
OBRÁZEK 9: STRUKTURA ÚVĚRŮ PODLE ÚČELU	32
OBRÁZEK 10: STRUKTURA ÚVĚRŮ DLE ÚČELU V %	33
OBRÁZEK 11: OBJEM ÚVĚRŮ PŘÍJMOVÉ SKUPINY 1 - 5	35
OBRÁZEK 12: OBJEM ÚVĚRŮ PŘÍJMOVÉ SKUPINY 6 - 10.....	36
OBRÁZEK 13: PODÍL JEDNOTLIVÝCH PŘÍJMOVÝCH KATEGORIÍ NA CELKOVÉM OBJEMU ÚVĚRŮ DOMÁCNOSTÍ (%)	36
OBRÁZEK 14: ÚVĚRY DOMÁCNOSTEM/HDP	39
OBRÁZEK 15: PODÍL POVOLENÝCH ODDLUŽENÍ K 25.2.2008	41
OBRÁZEK 16: PROCENTO POVOLENÝCH ODDLUŽENÍ.....	42
OBRÁZEK 17: POČET NAŘÍZENÝCH/SKONČENÝCH EXEKUCÍ	45
OBRÁZEK 18: MEZIROČNÍ NÁRŮST NAŘÍZENÝCH EXEKUCÍ V %	45
OBRÁZEK 19: MEZIROČNÍ NÁRŮST NAŘÍZENÝCH EXEKUCÍ V ABSOLUTNÍCH ČÍSLECH	46